

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ

Κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Μετ' εἰκόνων καὶ χάρτου τῆς Παλαιστίνης.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

52 Ὀδὸς Σταδίου — Μέγαρον Ἀρσακείου.

1930

Προνομιαια

Πειραια

Εροσarıδου

Ναυς D.

Επιτομή

Ποιήσεων

Ευριπίδου

1930 ΜΠΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου

Ἡ ἱστορία

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ

Κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου
τῆς Παιδείας.

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
Μετ' εἰκόνων καὶ χάρτου τῆς Παλαιστίνης.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
52 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 52
1930

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ

Ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ περιέχεται πᾶσα ἡ κατὰ τὸ νέον πρόγραμμα διδακτέα ὕλη ἐκ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας τῆς Καινῆς Διαθήκης, μετὰ τοῦ κειμένου καὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἐν αὐτῷ ὀριζομένων τροπαρίων. Εἰς τὴν διάταξιν τῆς σειρᾶς τῶν κεφαλαίων ἠκολούθησά πιστῶς τὸ πρόγραμμα πλὴν ἐλαχίστων τινῶν ἐπιβαλλομένων μεταβολῶν.

Ἐν τέλει ἐκάστου κεφαλαίου παρατίθεται χωρίον ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐν ᾧ περιέχεται ἡ κυρία ἔννοια τοῦ κεφαλαίου. Ἐφρόντισα δὲ διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκλογὴν τῶν χωρίων τούτων, ὥστε νὰ εὐρίσκωνται ἐν πραγματικῇ σχέσει πρὸς τὸ ἱστόρημα.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἀτήρησαν τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν πρὸς τὸν Θεὸν νὰ τηροῦν τὰς ἐντολάς του, ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ ἡ μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ Ἑβραίων συμφωνία, ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, καὶ ἔγινε νέα συμφωνία, ἡ Καινὴ Διαθήκη μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς προστατεύει καὶ ἀμοίβει πάντα ἄνθρωπον εἰλικρινῶς πιστεύοντα εἰς αὐτὸν καὶ ἐκτελοῦντα τὸ θέλημά του.

Ἡ Ἱερὰ ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐξετάζει τὸν βίον καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος, ὁ ὁποῖος ἦτο μεσίτης τῆς Καινῆς Διαθήκης μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Α'. ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

1. Ἡ Γέννησις, τὰ Εἰσόδια, ὁ Εὐαγγελισμὸς·
καὶ ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Γέννησις τῆς Θεοτόκου. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Θεοτόκος ἐγεννήθη ἐξ εὐσεβῶν γονέων: τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης. Ἐορτάζει δὲ ἡ Ἐκκλησία τὸ γενέθλιον κατὰ τὴν 8 Σεπτεμβρίου.

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ὅτε ἡ Θεοτόκος ἡτοιχῶν ἐτῶν ὠδηγήθη ὑπὸ τῶν γονέων της εἰς τὸν ναόν, ἔνθα ἔμεινεν ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεὸν ἐπὶ δώδεκα ἔτη. Εἰς ἀνάμνησιν τῆς εἰσόδου τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν ναὸν εορτάζει ἡ Ἐκκλησία τὴν εορτὴν τῶν Εἰσοδίων κατὰ τὴν 21^{ην} Νοεμβρίου. Βραδύτερον ἐμνηστεύθη ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ ὁποία κατῴκει εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναζαρέτ, τὸν τέκτονα Ἰωσήφ.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. (Λουκ. Α'. 26—38). Πρὸς τὴν ἐνάρετον καὶ ταπεινὴν Παρθένον Μαριάν

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

παρουσιάσθη μίαν ἡμέραν ὁ ἄγγελος καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν: «Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί». Δηλαδή: Χαῖρε Μαριάμ, ἡ ὁποία ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σου. Μεταξὺ τῶν

γυναικῶν σὺ εἶσαι ἡ εὐλογημένη. Ἡ Παρθένος ἔταράχθη, ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἀγγέλου, καὶ ἔμεινε σκεπτική. Ὁ ἄγγελος τότε εἶπε εἰς τὴν Παρθένον, διὰ τὴν καθησυχάσῃ: Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, διότι εὗρες χάριν παρὰ τοῦ Θεοῦ· θὰ γεννήσῃς υἱόν, ὁ ὅποιος θὰ ὀνομασθῇ Ἰησοῦς· οὗτος θὰ εἶναι μέγας καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ εἶναι ὁ αἰώνιος βασιλεὺς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Παρθένος ἠρώτησε τότε τὸν ἄγγελον πῶς θὰ συμβῇ τοῦτο, ὁ δ' ἄγγελος ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διότι οὐδὲν πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον διὰ τὸν Θεόν. Εἶπε δὲ τότε ἡ Μαριάμ: Ἐγὼ εἶμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἄς συμβῇ ὅπως εἶπες. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος.

Ἡ Ἐκκλησία πανηγυρίζει κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου τὴν μνήμην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

«Οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ρῆμα». (Λουκ. α' 37).

Β'. ΤΑ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ

2ο Γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

(Λουκ. Α' 5—25 καὶ 57—80).

Εἰς μίαν μικρὰν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἔζη ἱερεὺς τις ὀνομαζόμενος Ζαχαρίας, καὶ εἶχε σύζυγον τὴν Ἐλισάβετ· ἦσαν δ' ἀμφοτέροι εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι· εἶχον ὁμῶς μίαν μεγάλην λύπην ὅτι δὲν εἶχον τέκνα καὶ διαρκῶς παρεκάλουν τὸν Θεὸν ν' ἀποκτήσουν. Ἐπὶ τέλος ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν προσευχὴν των, καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Ζαχαρίας ἐθυμία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, αἴφνης παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ ἄγγελος. Ὁ Ζαχαρίας ἔταράχθη ὅταν τὸν εἶδεν, ἀλλ' ὁ ἄγγελος ἀμέσως τὸν καθησύχασε λέγων: Μὴ φοβῆσαι, Ζαχαρία, διότι ὁ Θεὸς ἤκουσε τὴν παράκλησίν σου, καὶ ἡ σύζυγός σου Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸν ὅποιον θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννην. Ὁ Ζαχαρίας δὲν ἔδειξε πίστιν ὅσῃν ἔπρεπεν, ἀλλ' ἐφανέρωσε δυσπιστίαν τινὰ εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦτο ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ καὶ ἐστάλην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν

σοῦ ἀναγγεῖλω ὅσα σοῦ εἶπον· ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐπίστευ-
σας, θὰ μείνης κωφὸς καὶ ἄφωνος, μέχρις ὅτου ἐκπλη-
ρωθοῦν ὅσα εἶπον. Καὶ πράγματι ἀμέσως ὁ Ζαχαρίας
κατέστη κωφὸς καὶ ἄφωνος, μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας ἐπα-
νήλθεν εἰς τὴν πατρίδα του.

Ὅταν ἦλθεν ὁ ὠρισμένος καιρὸς, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέν-
νησεν υἱὸν καὶ ἤρχοντο οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι νὰ τὴν
συγχαροῦν. Ὅταν δὲ παρήλθον ὀκτὼ ἡμέραι μετὰ τὴν
γέννησιν καὶ ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα εἰς τὸ παιδίον,
ὅπως συνήθιζον οἱ Ἑβραῖοι, οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἐλε-

Ὁ Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

γον νὰ ὀνομασθῇ τοῦτο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του,
Ζαχαρίας, ἀλλ' ἡ μήτηρ ἀνιέτεινε καὶ εἶπε νὰ ὀνομασθῇ
Ἰωάννης. Οἱ παριστάμενοι ὁμως ἠπόρησαν, ἐπειδὴ κα-
νεῖς ἐκ τῶν συγγενῶν δὲν ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ
ἐζήτησαν νὰ μάθουν ποία ἦτο ἡ γνώμη τοῦ πατρὸς μὲ
νοήματα, ἐπειδὴ δὲν ἤκουε. Τότε ὁ Ζαχαρίας ἐζήτησεν
ἓνα μικρὸν πίνακα, ἐπειδὴ ἦτο ἄλαλος, καὶ ἔγραψε τὸ
ὄνομα Ἰωάννης. Ὅλοι ἐθαύμασαν. Ἡ δὲ γλῶσσα τοῦ

Ζαχαρίου ἀμέσως ἐλύθη καὶ ἤρχισε νὰ εὐλογῇ τὸν Θεὸν καὶ νὰ προλέγῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου ὅτι θὰ γίνῃ Προφήτης.

«Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν». (Ψαλ. λγ'. 16).

«Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθοποδοσίαν» (Ἑβρ. β' 2).

3. Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου

(Ματθ. Γ' 1—12. Λουκ. 1—17).

Ὄταν ὁ Ἰωάννης ἦτο εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν περίπου, ἤρχισε νὰ κηρύττῃ εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας. Συνεβούλευε δὲ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, διότι ἄλλως θὰ τιμωρηθοῦν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐβάπτιζε τοὺς μετάνοοῦντας, καὶ προανήγγελλεν ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐμφανισθῇ ὁ Σωτὴρ, διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον. Ὁ Ἰωάννης ἔζη ἀπλούστατα, ἦτο ἐνδεδυμένος μὲ ἔνδυμα ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ἐφόρει ζώνην δερματίνην εἰς τὴν μέσην· ἐτρέφετο δὲ μὲ ἕντομα, μὲ ἀκρίδας καὶ μὲ μέλι τῶν δένδρων.

«Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».
(Ματθ. γ' 2).

4. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου.

(Ματθ. ΙΔ' 1—13. Μαρκ. Ϛ' 14—29).

Ὁ Ἰωάννης μὲ μέγα θάρρος ἐπέπληττε πάντα ἀνθρώπον, ὁ ὁποῖος ἠμάρτανε, διὰ νὰ τὸν διορθώσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἤλεγχε τὸν ἡγεμόνα τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδη τὸν Ἀντίпан καὶ τὴν σύζυγόν του Ἡρωδιάδα, διότι εἶχον παραβῆ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἐρρίφθη κατὰ διαταγὴν τοῦ ἡγεμόνος εἰς τὴν φυλακὴν. Ὄταν μίαν ἡμέραν ὁ ἡγεμὼν ἐώρταζε τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων του καὶ εἶχε δεῖπνον πρὸς τοὺς μεγιστάνας τῆς χώρας, ἐχόρευσεν ἡ κόρη τῆς συζύγου του ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τῆς, καὶ τόσον ἤρρεσεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὥστε ὑπεσχέθη μεθ' ὄρκου εἰς αὐτὴν νὰ τῆς δώσῃ ὅ,τι ἤθελε ζητήσῃ. Ἡ κόρη ἦλθε καὶ ἐζήτησε τὴν συμβουλήν τῆς μητρὸς τῆς, ἡ ὁποία, ἐπειδὴ ἐμίσει πολὺ τὸν Ἰωάννην, τῆς εἶπε νὰ ζητήσῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα.

Ὁ Ἡρώδης ἐλυπήθη μὲν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχεν ὀρκισθῆ καὶ ἐντρέπετο τοὺς προσκεκλημένους, ἐνόμισεν οὖν ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἀνόητον ὄρκον του καὶ ἔδωκεν ἀμέσως διαταγὴν νὰ ἀποκεφαλίσουν τὸν Ἰωάννην. Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη εὐθύς, καὶ ἔφεραν εἰς τὴν κόρην τὴν κεφαλὴν τοῦ Προδορῶμου ἐπὶ ἐνὸς πινακίου, ἡ δὲ κόρη τὴν ἔδωκεν εἰς τὴν μητέρα τῆς Ἡρωδιάδα. Τότε ἦλθον οἱ μαθηταὶ τοῦ Προδορῶμου καὶ ἐξήτησαν τὸ πτώμα του, τὸ ὁποῖον ἔλαβον καὶ ἔθαψαν.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν τελεῖ τὴν μνήμην τῆς ἀποκεφαλίσσεως τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδορῶμου τὴν 29 Αὐγούστου, ὅτε εἶναι καὶ ἡμέρα νηστείας.

«*Ὁὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ*». (Δευτ. κ' 7. Ἡ τρίτη ἐντολή).

Ι'. Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

5. Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Λουκ. Β' 1—2)

Ὅταν ἦτο αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης ὁ Ὀκταβιανὸς Αὐγουστος, διέταξε νὰ ἀπογραφοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους, ἐπομένως καὶ τῆς Παλαιστίνης, ἡ ὁποία ἦτο ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅταν ἐγίνετο ἀπογραφὴ, ἔπρεπεν ἕκαστος νὰ ὑπάγῃ νὰ γραφῆ εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατήγετο. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ, ἂν καὶ κατοῦκε εἰς τὴν Ναζαρέτ, κατήγετο, ὡς ἀπόγονος τοῦ Δαβὶδ, ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, παρέλαβε καὶ τὴν Παρθένον Μαρίαν, ἡ ὁποία ἦτο ἐτοιμόγεννος, καὶ ἦλθον μαζὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, ἔνθα κατοῦκῃσαν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Τὴν νύκτα ἐκεῖνην ἦλθεν ἡ στιγμή τοῦ τοκετοῦ, καὶ ἐγέννησεν ἡ Παρθένος τὸν υἱὸν τῆς, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐσπαργάνωσε, τὸν ἔθεσεν εἰς μίαν φάτνην (παχνί, τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον τρώγουν τὰ ἄλογα), διότι εἰς τὸ πανδοχεῖον δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο μέρος νὰ θέσουν τὸ παιδίον.

Τὴν αὐτὴν νύκτα εἰς τοὺς ἀγροὺς πλησίον τῆς Βηθλεέμ

διενυκτέρευον ποιμένες και ἐφύλαιπον τὰ πρόβατά των, ὅτε αἴφνης εἶδον λάμπριν ἐξαιρετικὴν και ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἐνώπιόν των. Οἱ ποιμένες ἐφοβήθησαν πολὺ, ἀλλ'

Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ.

ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτούς· Μὴ φοβῆσθε, διότι φέρω διὰ σᾶς και ὄλον τὸν λαὸν μίαν πολὺ εὐχάριστον ἀγγελίαν· σήμερον ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ εἰς Βηθλεέμ. Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν νὰ τὸν προσκυνήσετε· εἶνε βρέφος εἰς τὰ σπάργανα, ἐξηπλωμένον εἰς τὴν φάτνην. Τότε αἴφνης εἰς τὴν πόλιν κατέβη ἄγγελος, οἱ ὅποιοι ἀνύμνουν τὸν Θεὸν και ἔψαλλον· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ και ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ἀηλαδί· Δόξα ᾧ εἶναι εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὅποιος εἶναι εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ᾧ εἶναι εἰρήνη εἰς τὴν γῆν και ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν ἐξηφανίσθησαν οἱ ἄγγελοι, ἀπεφάσισαν οἱ ποιμένες νὰ ἔλθουν εἰς Βηθλεέμ, νὰ προσκυνήσουν τὸ γεννητὸν παιδίον. Πράγματι δὲ ἦλθον, τὸ προσεκύνησαν και διηγῆθησαν τὰ συμβάντα, ὅλοι δ' ἐθαύμαζον δι' αὐτά.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐορτάζει τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆ-

ρος: τὰ Χριστούγεννα, τὴν 25 Δεκεμβρίου. Κατ' αὐτὴν τὴν ἑορτὴν ψάλλεται μεταξὺ ἄλλων τὸ ἑξῆς τροπάριον: «Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν· ἀπαντήσατε. Χριστὸς ἐπὶ γῆς· ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε, λαοί, ὅτι δεδόξασται». Δηλαδή: Ὁ Χριστὸς γεννᾶται· σεῖς, ὧ ἄνθρωποι, δοξάσατε τὸν Θεόν. Ὁ Χριστὸς κατήλθεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὑποδεχθῆτε τον. Ὁ Χριστὸς ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μιμηθῆτέ τον διὰ νὰ ἀνυψωθῆτε, νὰ φθάσετε μέχρις αὐτοῦ. Ψάλλετε εἰς τὸν Θεόν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς καὶ ἠμνήσατε μὲ χαρὰν ὅλοι οἱ λαοί· ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι δοξασμένος.)

Ἀπολυτίκιον δὲ τῆς ἑορτῆς ψάλλεται τὸ ἑξῆς: «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε, δόξα σοι». Δηλαδή: ἡ γέννησίς σου, ὦ Χριστιέ Θεέ ἡμῶν, ἐφανερώσεν εἰς τὸν κόσμον τὸ φῶς τῆς γνώσεως, τὴν ἀληθῆ γνῶσιν. Διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἐλάτρευον τὰ ἄστρα, δηλ. οἱ μάγοι, ἐδιδάχθησαν ἀπὸ ἑνα ἀστέρα νὰ προσκυνοῦν σὲ τὸν δικαιοτάτον καὶ νὰ γνωρίζουν σὲ τὸ ἐξ οὐρανοῦ φῶς. Καὶ ἄς εἶσαι δεδοξασμένος.

Ὅκτῳ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν του ἔλαβεν, ὡς συνήθιζον οἱ Ἑβραῖοι, ὁ Σωτὴρ τὸ ὄνομά του ὠνομάσθη δ' Ἰησοῦς. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν πανηγυρίζει τὴν μνήμην τοῦ γεγονότος τούτου ὁκτῶ ἡμέρας μετὰ τὰ Χριστούγεννα (1 Ἰανουαρίου. Ἡ περιτομὴ τοῦ Κυρίου). Ὅταν δ' ὁ Ἰησοῦς ἦτο 40 ἡμερῶν, ἡ μήτηρ του ἔφερεν αὐτόν, κατὰ τὰ ἰουδαϊκὰ ἔθιμα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ προσέφερε ζευγὸς τρυγόνων. Ἐκεῖ ὑπεδέχθη καὶ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ παιδίον ὁ γέρον προφήτης Συμεών, ὁ ὁποῖος εἶχε παρακαλέσει τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἀποθάνῃ

πρὶν ἰδῆ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ἡ Ἐκκλησία μας εορτάζει τὴν μνήμην τοῦ γεγονότος τούτου 40 ἡμέρας μετὰ τὰ Χριστούγεννα, τὴν 2αν Φεβρουαρίου. (Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος, διότι τὸν ἀπήντησεν ὁ Συμεὼν ἐν τῷ ναῷ).

«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ'. 16).

6. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

(Ματθ. Β'. 1 — 12).

Ἀφροῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς, μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἦλθον εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰου-

Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

δαίας, τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔλεγον ὅτι ἀστὴρ, ὁ ὁποῖος ἐφάνη, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς τὴν γέννησιν τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐζήτησαν νὰ μάθουν εἰς ποίαν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἐγεννήθη, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ τὸν προσκυνήσουν. Ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὅταν ἤκουσεν ὅτι ἐγεννήθη βασιλεὺς, ἐταράχθη πολὺ, διότι ἐφοβήθη μήπως ἦτο βασιλεὺς ὡς αὐτός, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν του. Ἀμέσως διέταξε νὰ συνέλθῃ μέγα συνέδριον τῶν Ἑβραίων διὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ποῖον μέρος ὄριζον οἱ προφήται ὡς τόπον γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου ἀπήντησαν ὅτι κατὰ τοὺς προφήτας ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῆ εἰς Βηθλεέμ. Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως τοὺς μάγους καὶ ἐπληροφορήθη παρ'

αὐτῶν πρὸ πόσου καιροῦ εἶδον τὸν ἀστέρα, διὰ νὰ γνωρίζῃ πόσων ἐτῶν περίπου ἦτο ὁ Σωτήρ, καὶ ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ πληροφορηθοῦν ἀκριβῶς διὰ τὸ παιδίον καί, ὅταν ἐπιστρέψουν, νὰ εἰποῦν εἰς αὐτὸν περὶ αὐτοῦ· διότι δῆθεν ἤθελε νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἐνῶ πραγματικῶς ἤθελε νὰ μάθῃ ποῦ κατοικεῖ διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Τότε οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεὲμ, καὶ ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος εὗρον τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ Σωτήρος. Ἀφοῦ δὲ ἐγονυπέτησαν, προσεκύνησαν αὐτόν, ὕστερον δὲ ἤνοιξαν τὰ θησαυροφυλάκιά των καὶ προσέφεραν εἰς αὐτὸν χρυσὸν καὶ πολύτιμα ἀρώματα, λίβανον καὶ σμύρναν.

Ἐπεὶ ὁ Θεὸς ἔμοιως, ὁ ὁποῖος ὡς παντογνώστης ἐγνώριζε τὰς σκέψεις τοῦ Ἡρώδου, παρήγγειλεν εἰς τοὺς μάγους νὰ μὴ ἔλθουν πρὸς τὸν Ἡρώδη, διὰ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς κακοὺς σκοποὺς του, καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατρίδα των δι' ἄλλης ὁδοῦ.

«*Ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρῶς ὁ Θεὸς*» (ψαλμ. ζ', 10).

7. **Ἡρώδης καὶ ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.**

(Ματθ. Β'. 13—23)

Μόλις ἀνεχώρησαν οἱ μάγοι, ἄγγελος ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ μαζί τὴν Παρθένον Μαρίαν καὶ τὸ παιδίον, καὶ νὰ φύγῃ δι' Αἴγυπτον, ὅπου νὰ μείνῃ, ἕως ὅτου τῆ παραγγελίᾳ νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι ὁ Ἡρώδης θὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ Ἰωσήφ ἀμέσως ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου.

Πράγματι ὁ Ἡρώδης, ὅταν εἶδεν ὅτι τὸν περιέπαιξαν οἱ μάγοι καὶ δὲν ἦλθον νὰ τοῦ δώσουν τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἤθελεν, ἐθύμωσε πάρα πολὺ καὶ διέταξε νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ παιδιά τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων τῆς κάτω τῶν δύο ἐτῶν, διότι ἐγνώριζεν ἀπὸ τοὺς μάγους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐρωτήσει, πότε εἶδον τὸν ἀστέρα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν

ἦτο μεγαλύτερος τῶν δύο ἐτῶν. Ἦλιξε δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν φονευθέντων παιδίων θὰ ἦτο καὶ ὁ Χριστός, διότι ἠγνόει ὅτι οὗτος κατὰ θεϊαν παραγγελίαν εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς Αἴγυπτον.

Ὁ Ἰωσήφ ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης παρέλαβε κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου τὴν Παρθένον καὶ τὸ παιδίον

Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

καὶ ἦλθε καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν πόλιν Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἐλέγετο Ναζωραῖος.

«*Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ' ἡμῶν* : » (Ρωμ. η', 31).

8. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς ἐν τῷ ναφῷ τῆς Ἱερουσαλήμ.
(Λουκ. Β'. 41 — 52).

Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία ἤρχοντο κατ' ἔτος εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ ἑορτάσουν εἰς τὸν ἐκεῖ ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Ὄταν ὁ Ἰησοῦς ἦτο δώδεκα ἐτῶν, παρέλαβον αὐτὸν οἱ γονεῖς του μαζί των. Μόλις παρῆλθον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι, κατὰ τὰς ὁποίας ἑορτάζετο ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, ἀνεχώρησαν ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὴν Παρθένον εἰς τὴν πατρίδα των. Ὁ Ἰησοῦς ὁμως

ἔμεινεν εἰς Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ γνωρίζουν οἱ γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἤρχετο καὶ αὐτὸς ὀπίσω μὲ τοὺς ἄλλους συνοδοιπόρους. Ὅταν ὁμοως τὴν ἐσπέραν ἐστάθηναι καὶ περιέμεναν καὶ τοὺς ἄλλους συνοδοιπό-

Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ναῷ.

ρους διὰ νὰ δειπνήσουν ὅλοι μαζί, εἶδον μὲ μεγάλην των ἔκπληξιν ὅτι ἔλειπεν ὁ Ἰησοῦς. Φοβισμένοι ἐπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἀνεζήτησαν πανταχοῦ, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἠδύναντο νὰ τὸν εὔρουν. Ἐπὶ τέλος μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τὸν εὔρον εἰς τὸ ἱερόν νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ ἐρωτᾷ τοὺς διδασκάλους, οἱ ὁποῖοι ἐθαύμαζον διὰ τὴν σοφίαν του καὶ τὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας ἔδιδε. Μόλις τὸν εἶδον οἱ γονεῖς του ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἢ μῆτηρ του : Τέκνον, τί μᾶς ἔκαμες ; Ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ζητοῦμεν μὲ μεγάλην ἀνησυχίαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε πρὸς αὐτούς : Διὰ τί μὲ ζητεῖτε ; Δὲν γνωρίζετε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶμαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου ; Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τοὺς λόγους τούτους.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησε τοὺς γονεῖς του, ἦλθε δὲ μετ' αὐτῶν εἰς Ναζαρετ καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτούς.

«Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ»
(Ἐφεσ. ζ', 1).

Δ'. Η ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΚΑΙ Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

9. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ
(Ματθ. Γ', 13 — 17).

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦτο τριάκοντα ἐτῶν, ἦλθε πρὸς τὸν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ὁ ὁποῖος ἐβάπτιζε εἰς τὸν

Ἡ Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ.

Ἰορδάνην ποταμόν, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ Ἰωάννης ἐζήτηε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτόν : Ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σέ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ ; Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπεκρίθη : Βάπτισέ με, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τότε ὁ Ἰωάννης τὸν ἐβάπτισεν. Ἐνῶ δὲ ἐξήρχετο ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ἠνοιχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατήλθεν ὡς περιστερὰ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἠκούσθη ἐκ τῶν οὐρανῶν νὰ λέγῃ : Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ.

Ἡ μνήμη τῆς βαπτίσεως τοῦ Σωτῆρος ἐορτάζεται εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται δ' ἡ ἐορτὴ αὕτη ἐορτὴ τῶν Θεοφανίων ἢ Ἐπιφανίων, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐπεφάνη ἡ Θεότης, λέγεται δὲ καὶ ἐορτὴ τῶν Φώτων, διότι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν κυρίως ἐβαπτίζοντο οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐγίνοντο πολλὰ φῶτα, δηλ. πολλαὶ βαπτίσεις.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον: «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητόν σε υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἵδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές· Ὁ ἐπιφανείς, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι». Δηλαδή: Κύριε, ἐνῶ ἐβαπτίζεσο εἰς τὸν Ἰορδάνην, μᾶς ἐφανερώθη ὅτι πρέπει νὰ προσκυνῶμεν τὴν Ἁγίαν Τριάδα, διότι ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς ἐμαρτύρει διὰ σέ καὶ σέ ὀνόμαζεν υἱὸν ἀγαπητόν· καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον παρουσιάσθη ὡς περιστερὰ, ἐβεβαίου ἀσφαλῶς ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Δόξα εἰς σέ, Θεὲ Χριστέ, ὁ ὁποῖος ἐφάνης καὶ ἐφώτισας τὸν κόσμον». «*Οὕτω πρέπει ἔστιν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην*»· (Ματθ. γ', 15).

+ 10. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. Δ', 18 — 22 καὶ Γ', 2 — 4).

Ὅταν μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας (ἡ ὁποία λέγεται ἄλλως καὶ Τιβεριᾶς λίμνη ἢ Γεννησαρέτ) εἶδε δύο ἀδελφούς, τὸν Σίμωνα, ὁ ὁποῖος ὀνομάσθη Πέτρος, καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἀνδρέαν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀλιεῖς καὶ ἠλίευον εἰς τὴν λίμνην. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς: «Ἐλθετε μαζὺ μου, ἀφήσατε τὰ δίκτυά σας καὶ θὰ σᾶς κάμω διδασκάλους τῶν ἀνθρώπων· οὗτοι δ' ἀμέσως ἀφήκαν τὰ δίκτυά των καὶ τὸν ἠκολούθησαν. Μόλις ἐπροχώρησεν ὁ Ἰησοῦς εἶδε δύο ἄλλους ἀδελφούς,

τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, οἱ ὁποῖοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἤλiefνον μὲ αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην· ἐκάλεσεν αὐτούς, οὗτοι δὲ ἀφῆκαν τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα των καὶ τὸν ἠκολούθησαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἐκάλεσεν ἐντὸς ὀλίγου πλησίον του τοὺς δώδεκα πρώτους μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι, ἐπειδὴ ἀπεστάλησαν ἀπὸ αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον νὰ κηρύξουν, ὠνομάσθησαν Ἀπόστολοι. Ἦσαν δ' οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι οἱ

Ἡ ἐκλογή τῶν πρώτων μαθητῶν.

ἑξῆς : Ἀνδρέας καὶ Πέτρος, υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ· Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, Ἰάκωβος καὶ Λεββαῖος, υἱοὶ τοῦ Ἀλφαίου, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος ἢ Ναθαναήλ, φίλοι, Θωμᾶς, Ματθαῖος ὁ τελώνης, Σίμων ὁ Κανανίτης (δηλ. ἀπὸ τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας) καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

«Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ» (Α' Κορινθ', α', 27).

Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

2

Ε΄. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

+ 11. Τὸ Θαῦμα ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας.

(Ἰωάν. Β΄. 1 - 11).

Ὀλίγον χρόνον ἀφ' οὗ προσέλαβεν ὁ Σωτὴρ τοὺς δώδεκα μαθητάς του, προσεκλήθη μὲ αὐτοὺς εἰς ἓνα γάμον εἰς τὴν πόλιν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας. Ὄταν ἐτελείωσεν ὁ οἶνος καὶ ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν ἡ μήτηρ του, ἡ ὁποία παρευρίσκειτο καὶ αὐτὴ εἰς τὸν γάμον, διέταξεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὑπηρέτας νὰ γεμίσουν ἕξ μεγάλας ὑδρίας (στάμνας) μὲ ὕδωρ· τότε δ' ἠυλόγησε τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἀμέσως μετεβλήθη εἰς οἶνον ἐξαίρετον. Τοῦτο δὲ εἶνε τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Σωτῆρος, διὰ τοῦ ὁποίου ἔδειξε τὴν παντοδυναμίαν του.

«Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν» (Ἰωβ μβ΄. 2).

+ 12. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναΐν.

(Λουκ. Ζ΄. 11—17).

Ὄταν ὁ Ἰησοῦς ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναΐν εἶδε τὴν κηδεῖαν ἑνὸς νέου· ταύτην παρηκολούθει κλαίουσα καὶ ἀπαρηγόρητος ἡ χήρα μήτηρ τοῦ ἀποθανόντος νέου, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ μονογενὴς υἱὸς τῆς, ἠκολούθουν δὲ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὁ Σωτὴρ, ὅταν εἶδε τὴν δυστυχῆ μητέρα νὰ ὀδύρεται, τὴν ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασε, τῆς εἶπε μὲ ὕφος παρηγορητικόν :

«Μὴ κλαῖε». Οἱ βασιτάζοντες τὸν νεκρὸν ἐστάθησαν, ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτὸν εἶπε: «Νεανίσκε, σοῦ λέγω νὰ ἐγερθῆς». Ὁ νεκρὸς ἀμέσως ἠγέρθη καὶ ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ τὸν παρέδωκε δὲ ὑγιῆ εἰς τὴν μητέρα του. Ὅλοι τότε ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ἡ δὲ εἰδοῖσις διεδόθη εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

«Οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος» (Ψαλμ. ρβ΄, 8).

13 Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

(Λουκ. Η', 41—42 καὶ 49—56).

Ἡμέραν τινὰ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἀρχισυνάγωγος (δηλ. προϊστάμενος τῆς συναγωγῆς, ὅπως ἐλέγοντο οἱ τόποι, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι ἐτέλουν τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα). Ὁ ἀρχισυνάγωγος οὗτος, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἰαείρος, προσεκύνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν μονογενῆ δωδεκαετῆ θυγατέρα του, διότι ἦτο ἐτοιμοθάνατος. Ἐνῶ δ' ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο καὶ ὠμίλει καθ' ὁδόν, ἔρχεται τις ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ του. Ὁ Ἰησοῦς ἤκουσε τὸ ἄγγελμα καὶ εἶπε: Μὴ φοβῆσαι· μόνον πιστεue καὶ θὰ σωθῆ. Ὅταν δ' ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς οὐδένα ἐπέτρεψε νὰ εἰσέλθῃ παρὰ εἰς τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, ὡς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς τῆς ἀποθανούσης, οἱ ὁποῖοι ἔκλαιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. Τότε ἔλαβε τὴν ἀποθανούσαν ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν: Κόρη, ἐγέρθητι. Ἀμέσως δ' αὕτη ἀνέστη καὶ ἐθαύμασαν οἱ γονεῖς της καὶ οἱ παριστάμενοι.

«*Ἐπικάλουσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως καὶ ἐξελοῦμαι σε καὶ δοξάσεις με*» (Ψαλμ. μθ'. 15). ✕

14. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν

(Λουκ. ΙΖ', 11—19).

Ὅταν μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἰσῆρχετο εἰς μίαν κώμην ἀπήνητησαν αὐτὸν δέκα ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ὑπέφερον ἀπὸ φοβερὸν δερματικὸν νόσημα: τὴν λέπρα. Μόλις εἶδον τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρὰν, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν: Ἰησοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐλυτήθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: Θὰ θεραπευθῆτε· μόλις ὅμως θεραπευθῆτε, πηγαίνετε καὶ ἀναγγείλατε τοῦτο εἰς τοὺς ἱερεῖς· διότι ὁ νόμος ὄριζεν, ὁ θεραπευόμενος ἀπὸ λέπρα νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς ἱερεῖς. Πράγματι δὲ μόλις ἐξεκίνησαν, ἀμέσως ἐθεραπεύθησαν.

Ἐκ τῶν δέκα ὅμως οἱ ὁποῖοι ἐθεραπεύθησαν, μόνον εἰς ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ἠγάπησεν· καὶ αὐτὸς δὲ δὲν ἦτο Ἰσραηλῆτης, ἀλλὰ Σαμαρεῖτης. Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς: Καὶ οἱ δέκα δὲν ἐκαθαρίσθησαν; Ποῦ εἶνε οἱ ἑννέα; Μόνον αὐτὸς ὁ ξένος ἐπέστρεψε διὰ νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: Πήγαινε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

«*Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε*» (Λουκ. ιζ'. 19).

15. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου ἐν Καπερναούμ.
(Ματθ. θ'. 18—Μαρκ. Β', 1—2. Λουκ. Ε', 18—26).

Ὅταν μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς μίαν οἰκίαν τῆς Καπερναούμ, εἶχε συναθροισθῆ πολὺ πλῆθος, εἰς τὸ ὁποῖον ὠμίλει ὁ Ἰησοῦς. Τέσσαρες ἄνθρωποι τότε ἔφεραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἓνα παραλυτικόν, διὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ, ἀλλ' ἦτο τόσοσ πλῆθος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὴν ἐξώθυραν, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ διέλθουν. Τότε ἀνῆλθον εἰς τὴν στέγην καὶ ἀφῆρσαν μερικὰς σανίδας καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατεβίβασαν μὲ σχοινίον τὸν παραλυτικόν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἄμα εἶδε τὴν μεγίστην πίστιν των, εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν: «Τέκνον, σοῦ συγχωροῦνται αἱ ἁμαρτίαι σου». Τότε τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων, δηλαδὴ ἐκ τῶν διδασκάλων τοῦ νόμου, ἦσαν ἐκεῖ παρόντες καὶ ἐσκέπτοντο ὅτι ὁ Ἰησοῦς βλασφημεῖ, διότι μόνον ὁ Θεὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος γνωρίζει ὄχι μόνον τὰς πράξεις μας, ἀλλὰ καὶ τὰς σκέψεις μας, ἐνόησε τὶ ἐσκέπτοντο οἱ γραμματεῖς καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς: Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ σκέπτεσθε; Θέλετε νὰ σᾶς δεῖξω ὅτι ἔχω τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῶ ἁμαρτίας καὶ νὰ θεραπεύω ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἀπὸ αὐτάς; Ἰδοῦ: Σὺ ἐγέρθητι, λάβε τὴν κλίνην σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ εὐθύς ὁ παραλυτικὸς ἠγέρθη, ἀποῦ δ' ἐνώπιον πάντων ἔλαβε τὴν κλίνην του, ἐξῆλθε. Πάντες ἐθαύμαζον καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν.

«Ἴσθι πεποιθῶς ἐν ὄλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ» (Παροιμ.
γ'. 5).

16. Ὁ ἐκατόνταρχος τῆς Καπερναοῦμ
καὶ ὁ Χριστός.

(Ματθ. Η', 5—13. Λουκ. Ζ', 2—10).

Ὅταν ἦτο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοῦμ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν εἰς Ῥωμαῖος ἐκατόνταρχος, δηλ. ἀξιωματικός, ὁ ὁποῖος ἐξουσίαζεν ἑκατὸν ἄνδρας καὶ τοῦ εἶπε: Κύριε, ὁ δοῦλός μου βασανίζεται παρὰ πολὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀπὸ παραλυσίαν. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε: Θὰ ἔλθω νὰ τὸν θεραπεύσω. Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρχος εἶπε: Κύριε δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ἔλθῃς· εἰπέ μόνον ἓνα λόγον καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ δοῦλος μου, ὅπως ἐγὼ μόλις διατάξω τοὺς στρατιώτας, ἀμέσως γίνεται ὅτι διατάξω.

Μόλις ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπεν εἰς τοὺς πλησίον του εὐρισκομένους: Ἀληθῶς σὰς λέγω, οὔτε μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν εὔρον τόσον μεγάλην πίστιν. Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον εἶπεν: Ὑπαγε καὶ ἄς γίνῃ καθὼς ἐπίστευσας. Ὁ δὲ δοῦλος ἐθεραπεύθη ἀμέσως.

«Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια» (Ψαλμ. ις'. 15).

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦς.

(Μαρκ. Γ', 16—22. Λουκ. ΙΗ', 36—43)

Ὅταν μίαν ἡμέραν ἦτο ὁ Ἰησοῦς πλησίον τῆς πόλεως Ἱεριχοῦς, εἰς τυφλὸς ἐκάθητο εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἐζήτητε ἐλεημοσύνην. Αἴφνης δὲ ἤκουσεν ὀχλοβοῆν καὶ ἠρώτησε τί συμβαίνει, ἔμαθε δ' ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν λαόν. Ἀμέσως τότε ἤρχισε νὰ φωνάζῃ: Ἰησοῦ ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν με. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔλεγον εἰς αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ, αὐτὸς ὅμως ἐφώναζεν ἀκόμη περισσότερον: Ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν με. Τότε ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς καὶ διέταξε νὰ φέρουν πλησίον του τὸν τυφλόν. Μόλις δὲ οὗτος ἐπλησίασε, τὸν ἠρώτησε: Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω; Οὗτος δ'

ἀπήντησε : Κύριε, θέλω νὰ βλέπω πάλιν. Ὁ δ' Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν : Βλέπε πάλιν· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν. Ἀμέσως δὲ ὁ τυφλὸς ἐπανεῦρε τὴν ὄρασίν του καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν, ὅπως ὅλος ὁ παριστάμενος λαός.

«Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου». (Ψαλμ. ν', 17).

18. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων διὰ πέντε

ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων.

(Ματθ. ΙΔ', 14-21).

Ὅταν ποτὲ ὁ Ἰησοῦς ὁμίλει πρὸς τὸν ὄχλον εἰς ἔρημον τόπον, ἐνύκτωσε. Τότε ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοῦν οἱ

Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων.

μαθηταί του καὶ εἶπον εἰς αὐτόν νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἀκροατάς του νὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὰς κατοικίας των διὰ νὰ φάγουν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του : Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγουν· δώσατε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν. Οἱ μαθηταὶ ὅμως εἶπον πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὅτι δὲν ἔχουν παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύς, οὗτος δ' ἐζήτησε νὰ τὰ φέρουν πρὸ αὐτοῦ καὶ παρήγγειλεν εἰς τὸν λαὸν νὰ καθήσῃ κατὰ γῆς. Τότε ἔλαβε τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύς καὶ τοὺς ἠϋλόγησεν. Ἀμέσως δὲ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ ὅποιοι ἐμοίρασαν τὰς τροφὰς εἰς τὸν λαόν.

Ἐφαγαν δὲ καὶ ἐχόρτασαν πέντε χιλιάδες ἄνδρες ἐκτὸς ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά, καὶ ἀπὸ τὰ περισσεύματα ἐγένευσαν δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

«Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς Σε ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ». (Ψαλμ. cμδ', 15).

19. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου ἐν Βηθεσδα.

(Ἰωάν. Ε', 1-15).

Τὰ Ἱεροσόλυμα εἶχον πολλὰς πύλας, μία τῶν ὁποίων ὠνομάζετο Προβατική, διότι δι' αὐτῆς οἱ ποιμένες ἔφερον τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε μία κολυμβήθρα, δηλαδή δεξαμενή, ἣ ὁποία ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ἑβραίων Βηθεσδά. Ἐκεῖ κατέβαιναν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἄγγελος καὶ ἐκίνει τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος δ' ὁποῖος ἤθελεν εἰσελθεῖ πρῶτος εἰς τὸ ὕδωρ μετὰ τοῦτο, ἐθεραπεύετο ἀπὸ οἵανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἐὰν ἔπασχε. Πλήθος διαφόρων ἀσθενῶν εὐρίσκετο πλησίον τῆς δεξαμενῆς καὶ περιέμενε νὰ κινηθῇ τὸ ὕδωρ διὰ νὰ εἰσελθῇ. Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν τούτων ἦτο καὶ εἰς παράλυτος ἐπὶ 38 ὀλόκληρα ἔτη. Μόλις εἶδε τοῦτον ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος τότε εὐρίσκετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν ἐλυπήθη, καὶ τοῦ εἶπε: Θέλεις νὰ γίνῃς ὑγιής; Οὗτος τοῦ ἀπήντησε: Κύριε, δὲν ἔχω κανένα νὰ με βάλῃ εἰς τὴν δεξαμενὴν, μόλις κινηθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, προλαμβάνει ἄλλος καὶ καταβαίνει πρὸ ἐμοῦ. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: Ἐγέρθητι, λάβε τὴν κλίνην σου καὶ περιπάτει. Ἀμέσως δ' ἔγινεν ὁ παραλυτικὸς ὑγιής, ἔλαβε τὴν κλίνην του καὶ περιεπάτει.

«Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε» (Ψαλμ. 91, 6).

20. Ἡ κατάκλισις τῆς τρικυμίας.

(Ματθ. Η' 23-27. Μαρκ. Δ' 35-41. Λουκ. Η' 22-25)

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἦτο μετὰ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ πλοῖον ἐντὸς τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, αἰφνιδίως ἔγινε μεγάλη τρικυμία καὶ τὸ πλοῖον ἐκαλύπτετο ἀπὸ κύματα. Ὁ Ἰησοῦς ἐκοιμᾶτο, ἀλλ' οἱ μαθηταί

του ἦλθον ἔντρομοι, τὸν ἐξύπνησαν, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες: Κύριε· σῶσον ἡμᾶς· καταστρεφόμεθα. Οὗτος δ' εἶπεν εἰς αὐτούς; Διατί εἴσθε δειλοί, ὀλιγόπιστοι; ἀμέσως δ' ἠγέρθη καὶ διέταξε τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ ἡσυχάσουν, πράγματι δ' ἔγινεν εὐθύς μεγάλη γαλήνη. Τότε ὅλοι ἐθαύμαζον καὶ ἔλεγον: Ποῖος εἶνε αὐτός, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπακούουν καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα;

«*Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤλπισαν καὶ ἐρρυσάω αὐτούς*». (Ψαλμ. κα', 5).

21. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.

(Ἰωάν. Θ' 1—41).

Μίαν ἡμέραν Σαββάτου ὁ Ἰησοῦς εἶδε καθ' ὁδὸν ἄνθρωπόν τινα, ὁ ὁποῖος ἦτο τυφλὸς ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του. Οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν τότε τὸν Σωτῆρα διατί οὗτος ἐγεννήθη τυφλός, μήπως ἡμάρτησεν αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του; Ὁ Σωτὴρ ἀπήντησεν: οὔτε αὐτὸς ἡμάρτησεν οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλ' ἐγεννήθη τυφλός, ἵνα φανερωθῇ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ. Μόλις δὲ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσε κατὰ γῆς, ἀφοῦ δ' ἔλαβεν ἀπὸ τὸν πηλόν, ἤλειψε μὲ αὐτόν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν: Ὑπαγε νὰ νιφθῆς εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Οὗτος δ' ἀπῆλθεν, ἐνίφθη καὶ ἐπέστρεψε βλέπων. Οἱ γείτονες καὶ οἱ γνωστοὶ τοῦ ἠπόρου μὲ τὸ συμβάν καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τοὺς Φαρισαίους, οἱ ὁποῖοι κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον ὅτι οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός, ἀφοῦ ἔκαμε θαῦμα κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. Οἱ Φαρισαῖοι δηλαδή, ἐπειδὴ ἡ τετάρτη ἐντολὴ ἔλεγε νὰ τηρῆται τὸ Σάββατον ἅγιον, ἐνόμιζον ὅτι κατ' αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται καμμία ἐργασία, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς μᾶς ἐδίδαξεν ὅτι δὲν εἶνε ἁμαρτία νὰ ἐργαζώμεθα ὅταν πρόκηται διὰ φιλανθρωπικὴν ἐργασίαν ἢ δι' ἐργασίαν, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ἀναβληθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς ἐπέμενε ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἁμαρτωλός, ἀλλὰ

προφήτης, ὁ ὁποῖος ἐστάλη παρὰ τοῦ Θεοῦ, τὸν ἐξεδίωξαν. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔμαθε τοῦτο, τὸν εὔρε καὶ τοῦ εἶπε: Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος: Ποῖος εἶνε, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύω εἰς αὐτόν; ὁ δ' Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν: Αὐτὸς εἶνε τὸν ὁποῖον βλέπεις καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖς. Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπε: Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

«Τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ' ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον» (Μάρκ. β', 27).

22. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Λάζαρος. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

(Ἰωάν. ΙΑ'. 1 — 14)

Ὅταν φίλος τις τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Λάζαρος, ὁ ὁποῖος κατόκει εἰς κώμην τινὰ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, τὴν Βηθανίαν, ἡσθένησεν, αἱ ἀδελφαὶ του Μαρίας καὶ Μάρθα ἐμήνυσαν εἰς αὐτόν τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἔμαθε τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου του εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι δι' αὐτῆς θὰ δοξασθῇ. Ἐμεινε δὲ δύο ἡμέρας ἀκόμη εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτο, τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του: ὁ φίλος μου ὁ Λάζαρος ἐκοιμήθη, ὑπάγω νὰ τὸν ἐξυπνήσω. Οἱ μαθηταὶ του ἐνόμισαν ὅτι ὁ Σωτὴρ ὁμίλει περὶ ὕπνου, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐνόησεν ὅτι ἀπέθανε. Μόλις ὁμοῦς εἶδεν ὅτι δὲν τὸν ἐνόησαν, εἶπε καθαρά: ὁ Λάζαρος ἀπέθανεν, ἃς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὁ Λάζαρος εἶχεν ἤδη ταφῇ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν. Ἡ Μάρθα μόλις ἔμαθεν ὅτι ἤρχετο ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθεν εἰς προϋπάντησιν αὐτοῦ, ἡ δὲ Μαρία ἐκάθησεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦσαν συνηθροισμένοι πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι πρὸς παρηγορίαν. Μόλις συνήντησεν ἡ Μάρθα τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν: Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ καὶ τώρα γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσης. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὴν Μάρ-

θαν : ὁ ἀδελφός σου θὰ ἀναστηθῆ. Μετ' ὀλίγον ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνήγγειλεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Μαρίαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος. Αὕτη ἐξῆλθεν ἀμέσως εἰς συνάντησίν του, οἱ δὲ συγγενεῖς καὶ φίλοι, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνόμισαν ὅτι διηυθύνετο εἰς τὸ μνημεῖον διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ τὴν ἠκολούθησαν. Μόλις ἡ Μαρία ἀπήντησε τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτὸν γονυπετής : Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μου. Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη, ὅταν εἶδε τοὺς θρήνους αὐτῆς καὶ τῶν παρισταμένων καὶ ἠρώτησε ποῦ

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

ἦτο τὸ μνημεῖον τοῦ Λαζάρου. Εἶπαν δ' εἰς αὐτόν: Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. Ὁ Ἰησοῦς ἐδάκρυσεν. Ἔλεγον δ' οἱ Ἰουδαῖοι μεταξύ των : Πόσον τὸν ἠγάπα ! Τινὲς δ' ἔλεγον: Δὲν ἠδύνατο αὐτός, ὁ ὅποιος ἦνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ οὗτος; Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, διέταξε νὰ σηκώσουν τὸν λίθον, ὁ ὅποιος ἐσκέπαζε τὸν τάφον. Ἡ Μάρθα τότε εἶπε πρὸς αὐτόν: Κύριε, ἐτάφη πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν φοβοῦμαι μήπως μυρίζει. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐπέμενε καὶ ἀφοῦ

προσηυχήθη ἐφώνασε μεγαλοφώνως: Λάζαρε, ἔξελθε. Ἀμέσως δ' ὁ Λάζαρος ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου. Τότε πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων, ἐξ ὧσων εἶδον τὸ συμβάν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τὴν μνήμην τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐν Σάββατον πρὸ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, τὴν προηγουμένην ἡμέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων. Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ψάλλεται τὸ ἐξῆς τροπάριον: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἠγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστέ ὁ Θεός· ὄθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν: Ὁσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου». Δηλαδή: Σὺ, ὦ Χριστέ, Θεέ μας, ἐπειδὴ πρὶν ἀποθάνῃς ἠθέληες νὰ βεβαιώσῃς ὅτι πάντες θὰ ἀναστῶμεν ἐκ νεκρῶν, ἀνέστησας τὸν Λάζαρον. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς καθὼς οἱ παῖδες τότε ὅταν εἰσῆρχεσο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, κρατοῦμεν εἰς τὰς χεῖρας βαΐα, τὰ ὁποῖα συμβολίζουν τὴν νίκην, καὶ βοῶμεν πρὸς σὲ τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου: Θεέ, ὁ ὁποῖος κατοικεῖς εἰς τὸν οὐρανόν, σῶσον ἡμᾶς· ἅς εἶναι εὐλογημένος ὁ κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἐρχόμενος Χριστός.

«*Εγὼ εἶμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ*». (Ἰωάν. ια' 25).

23. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

(Ματθ. ΙΖ', 1—9 Μάρκ. Θ', 2—10 Λουκ. Θ', 28—36).

Ὁ Ἰησοῦς μίαν ἡμέραν ἀνῆλθε μετὰ τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου εἰς ὄρος ὑψηλὸν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεῖ δὲ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του, καθὼς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἐνδύματά του ἔγιναν λευκά, ὅπως τὸ φῶς. Ἀμέσως τότε παρουσιάσθησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν μὲ τὸν Ἰησοῦν. Τότε εἶπεν ὁ Πέτρος εἰς τὸν Ἰησοῦν: Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἐδῶ. Ἐὰν θέλῃς, ἅς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ,

μίαν διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν. Ἐνῶ
 ὄμως ὠμίλει ἔτι ὁ Πέτρος, φωτεινὴ νεφέλη ἐσκίασεν
 αὐτοὺς καὶ ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὴν νεφέλην, ἡ ὁποία
 ἔλεγεν: Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον
 ἐγὼ ἀγαπῶ. Ἀκούετε αὐτόν. Μόλις ἤκουσαν ταῦτα οἱ
 μαθηταί, ἐφοβήθησαν πολὺ καὶ ἔπεσαν πρηνεῖς. Τότε
 ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: Σηκωθῆτε
 καὶ μὴ φοβῆσθε. Ἄμα δὲ ὕψωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς
 των δὲν εἶδον κανένα παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ἐνῶ δὲ
 κατέβαινον ἀπὸ τὸ ὄρος, παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς
 μαθητάς του νὰ μὴ εἴπουν οὐδὲν ἐξ ὧσων εἶδον πρὸ
 τῆς Ἀναστάσεώς του.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν πανηγυρίζει τὴν μνήμην τῆς Με-
 τεμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰς 6 Αὐγούστου. Κατὰ
 τὴν ἑορτὴν ταύτην ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον: «Με-
 τεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ ὁ Θεός, δεῖξας τοῖς μα-
 θηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδύναντο. Λάμπρον
 καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ αἶδιον, πρε-
 σβείας τῆς Θεοτόκου. Φωτοδότα, δόξασοι». Δηλαδή: ὦ
 Χριστέ Θεέ μας, μετεμορφώθης εἰς τὸ ὄρος καὶ ἔδειξας
 εἰς τοὺς μαθητάς σου τὴν δόξαν σου, ὡς ἠδύναντο νὰ
 τὴν ἴδουν. Φανέρωσε καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς με-
 τὴν βοήθειαν τῆς Θεοτόκου τὸ αἰώνιόν σου φῶς. Δόξα
 εἰς σὲ τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος μᾶς δίδει τὸ φῶς.

«*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύ-
 ριε*» (Ψαλμ. δ'. 7).

στ' **Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ**

24. **Ο Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.**

(Λουκ. ΙΘ', 1—20).

Ὅταν μίαν φορὰν ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ἱεριχώ,
 συνηθροίσθη πολὺς λαὸς διὰ τὸν ἴδῃ, ἐπειδὴ εἶχε διαδο-
 θῆ ἡ φήμη του ἀπὸ τὰ πολλὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμνε.
 Μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐξῆλθον διὰ νὰ τὸν ἴδουν, ἦτο
 καὶ εἷς προῖστάμενος τοῦ τελωνείου, ὁ πλούσιος Ζακ-

χαῖος. Ἐπειδὴ οὗτος ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα, δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ἔνεκα τοῦ πλήθους καὶ διὰ τοῦτο ἀνῆλθεν εἰς μίαν συκομορῆαν. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς διῆλθεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον εἶπε πρὸς αὐτόν: Ζακχαῖε, νὰ καταβῆς ταχέως, διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν σου. Οὗτος δ' ἀμέσως κατέβη καὶ τὸν ὑπεδέχθη εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ χαράν. Πολλοί, ὅταν εἶδον ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθε νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζακχαῖου, ἐθεώρουν τοῦτο ἄξιον κατακρίσεως, ἐπειδὴ οὗτος ἦτο ἄμαρ-

Ὁ Ζακχαῖος.

τωλός. Ὁ Ζακχαῖος ὄμως, ὁ ὁποῖος ἐφιλοτιμήθη ἀπὸ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἔκαμεν ὁ Σωτὴρ, εἶπε πρὸς αὐτόν: Κύριε, τὸ ἡμισυ τῆς περιουσίας μου δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· ἐὰν ἐξημῶσα κανένα, εἶμαι πρόθυμος νὰ τοῦ δώσω τετραπλάσιον ἀπὸ ὅ,τι τὸν ἐξημῶσα. Τότε ὁ Σωτὴρ εἶπε πρὸς αὐτόν: Σήμερον εἰσῆλθεν ἡ σωτηρία εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν· ἐγὼ ἦλθον νὰ σώσω ἁμαρτωλούς.

«Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἄπολωλός». (Ματθ. ιθ' 10).

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

25. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

(Ἰωάν Δ' 1—42)

Ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἤθελε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ δι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ διέλθῃ διὰ τῆς Σαμαρείας, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας δὲν εὐρίσκοντο εἰς φιλικὰς σχέσεις μὲ τοὺς Ἰουδαίους. Ὄταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς μίαν πόλιν τῆς Σαμαρείας, τὴν Σιχάρ, ἐκάθησε πλησίον εἰς μίαν πηγὴν, ἡ ὁποία ἐλέγετο πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Τότε ἦλθε μία γυνὴ ἐκ Σαμαρείας, διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πρὸς αὐτήν. Ἀπὸ τῆς ὁμιλίας ἡ Σαμαρεῖτις ἐνόησεν ὅτι εἶχε πρὸ αὐτῆς προφήτην, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἠρώτησε ποῦ πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός, εἰς τὸ ὄρος Γαριζίν, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Σαμαρεῖται, ἢ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ὅπου τὸν προσεκύνουν οἱ Ἰουδαῖοι. Τότε ὁ Ἰησοῦς τῆς ἀπήντησε: Γύναι, πιστεύσόν με, θὰ ἔλθῃ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δὲν θὰ προσκυνῆται οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ' οἱ ἀληθεῖς προσκυνῆται θὰ προσκυνοῦν τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πνεῦμα, πνευματικῶς καὶ κατ' ἀληθῆ τρόπον πανταχοῦ, διότι εἶναι πανταχοῦ παρών. Τότε εἶπεν ἡ Σαμαρεῖτις: Ὄταν ἔλθῃ ὁ Χριστός, ἐκεῖνος θὰ μᾶς εἴπῃ δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ δ' Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός, ἐγώ, ὁ ὁποῖος σοῦ ὁμιλῶ. Ἐν τῷ μεταξύ ἦλθον οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὑπάγῃ νὰ φέρουν τροφὰς καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ φάγῃ, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε: Τροφὴ ἰδική μου εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἡ Σαμαρεῖτις ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συμπατριώτας τῆς περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν. Ἦλθον δέ τινες ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας· κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἔγιναν πολλοὶ ἔτι Σαμαρεῖται μαθηταὶ του.

«Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν». (Ἰωάν. δ' 24).

26. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

(Λουκ. ΙΒ', 13—21).

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: Διδάσκαλε, εἰπὲ εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοῦ δώσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας τῶν γονέων μας, διότι ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τοῦτο. Ὁ δ' Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν: Ἄνθρωπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήνας; Τοῦτο μόνον λέγω εἰς σὲ καὶ τὸν ἀδελφόν σου: Προσέχετε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν.

Διὰ νὰ ἐννοήσουν καλύτερον οἱ ἀδελφοὶ τὸ κακὸν τῆς πλεονεξίας, εἶπεν εἰς αὐτοὺς μίαν παραβολήν, δηλαδή μίαν διήγησιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγεται θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν συμπέρασμα. Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου ἠυφόρησεν ἡ χώρα καὶ δὲν ἐγνώριζε τί νὰ κάμῃ τοὺς καρπούς. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ προσφέρῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἐσκέπτετο νὰ κρημνίσῃ τὰς ἀποθήκας του καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ μεγαλυτέρας καὶ ἐκεῖ νὰ συναθροίσῃ τοὺς καρπούς του διὰ νὰ δύναται νὰ λέγῃ: Ἐχω πολλὰ ἀγαθὰ διὰ πολλὰ ἔτη, ἄς ἀναπαύωμαι, ἄς τρώγω, ἄς πίνω, ἄς χαίρωμαι. Ἐνῶ ὅμως ὁ πλούσιος ἐσκέπτετο ταῦτα, ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἀνόητε, ταύτην τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνῃς καὶ ὅσα ἐσυναξες εἰς ποῖον θὰ μείνουν; Οὕτω θὰ συμβῆ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἰς πάντα, ὁ ὁποῖος φροντίζει μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ δὲν πράττει καλὰ ἔργα καὶ ἐλεημοσύνην, ὡς θέλει ὁ Θεός.

«Ὁρατε καὶ φυλάσσετε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας». (Λουκ. ιβ' 15).

27. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Λουκ. ΙΗ' 9—14).

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν ὑπερήφανοι καὶ ἐκαυχῶντο

διὰ τὴν δικαιοσύνην των, περιεφρόνουν δὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἐξῆς παραβολήν :

Δύο ἄνθρωποι ἀνῆλθον εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶν. Ὁ εἷς ἦτο Φαρισαῖος, ὁ δ' ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος προσηυχῆθη ὡς ἐξῆς πρὸς τὸν Θεόν : Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, ὅτι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι κλέπτῃς, ἄδικος, ἁμαρτωλός, ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ τελώνης. Νηστεύω δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα (οἱ Φαρισαῖοι συνήθι-

Ὁ Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

ζον νὰ νηστεύουν τὴν Δευτέραν καὶ Πέμπτην ἐκάστης ἑβδομάδος, καὶ δίδω τὸ ἓν δέκατον ἀπὸ τὴν περιουσίαν μου εἰς ἱεροὺς σκοποὺς. Ὁ Τελώνης τὸναντίον ἴστατο μακρὰν καὶ δὲν ἐτόλμα οὔτε τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐντρεπόμενος τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας του, ἀλλ' ἐκτύπα τὰς χεῖρας εἰς τὸ στήθος του καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν λέγων : ὦ Θεέ, συγχώρησον ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλόν. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς του εἶπε : Σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸν τὸν Τελώνην ἐδικαίωσεν ὁ Θεός,

Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης

3

διότι συνησθάνθη τὸ σφάλμα του, καὶ ὄχι τὸν Φαρισαῖον, ὁ ὁποῖος ἐκαυχᾶτο διὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶχε· διότι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται, θὰ ταπεινωθῆ ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐνῶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶναι ταπεινός, ἀναγνωρίζει τὰ σφάλματά του καὶ μετανοεῖ, θὰ ἀνυψωθῆ καὶ θὰ ἀνταμειφθῆ ἀπὸ τὸν Θεόν.

«Ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. ιη' 14).

28. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

(Ματθ. ΚΕ'. 9—13).

Ὁ Σωτὴρ θέλων νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι, διότι δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσα κρίσις, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν.

Δέκα παρθένοι ἔλαβον τὰς λυχνίας των καὶ περιέμενον νὰ ὑποδεχθῶν τὸν νυμφίον. Ἐκ τῶν παρθένων τούτων αἱ πέντε ἦσαν φρόνιμοι, αἱ δὲ πέντε μωραὶ. Αἱ πέντε φρόνιμοι ἦσαν προνοητικαὶ καὶ ἔλαβον μαζὶ των ἔλαιον διὰ τὰς λυχνίας των, ἐνῶ αἱ μωραὶ δὲν ἔλαβον. Ὁ νυμφίος ὅμως ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ, καὶ ἐπειδὴ ὄλαι ἐνύσταξαν, ἀπεκοιμήθησαν. Ἐνῶ ἐκοιμῶντο, κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσθη μία φωνή: Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησίν του. Ἀμέσως ἐξύπνησαν ὄλαι αἱ παρθένοι καὶ ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζουσαν τὰς λυχνίας των. Ἀλλὰ τότε παρετήρησαν αἱ μωραὶ παρθένοι ὅτι δὲν εἶχον ἔλαιον διὰ νὰ τὰς ἀνάψουν καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὰς φρονίμους. Αὗται ὅμως ἠρνήθησαν νὰ δώσουν καὶ εἶπον: Δὲν σᾶς δίδομεν, διότι, ἂν σᾶς δώσωμεν, δὲν θὰ φθάσῃ οὔτε εἰς ἡμᾶς οὔτε εἰς σᾶς· πηγαίνετε νὰ ἀγοράσετε ἀπὸ τοὺς πωλοῦντας ἔλαιον. Πράγματι ἐξῆλθον αἱ μωραὶ παρθένοι διὰ ν' ἀγοράσουν ἔλαιον, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ νυμφίος καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὀλίγον βραδύτερον ἦλθον καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι καὶ ἐκρουσαν τὴν θύραν λέγουσαι: Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας. Ἀλλ' οὗτος ἀπήντησεν εἰς αὐτάς: Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

Ὡς συμπέρασμα τῆς παραβολῆς ταύτης εἶπεν ὁ Σωτήρ πρὸς τοὺς ἀκροατάς του: Προσέχετε νὰ εἰσθε πάντοτε ἑτοιμοί, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ ἔλθω νὰ κρίνω τὸν κόσμον.

«Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» (Ματθ. κε', 13).

29. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου.

(Λουκ. Γ'. 27—35)

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς νομικὸς καὶ

Ὁ ἐλεήμων Σαμαρείτης περιποιεῖται τὸν πληγωθέντα ὁδοιπόρον. τὸν ἠρώτησε· Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ πράξω διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν παράδεισον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: Τί γράφει ὁ νόμος; Ὁ νομικὸς ἀπήντησε: Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας καὶ τὸν πλησίον μας ὡς ἡμᾶς αὐτούς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν: Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· πράττε τοῦτο καὶ θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν παράδεισον. Ὁ νομικὸς τότε ἠρώτησε: Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀγαπῶ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἰς ἀπάντησιν εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν· Ἄνθρωπός τις ἐπήγαιεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ ἔπεσεν εἰς χεῖρας ληστῶν, οἱ ὅποιοι τοῦ ἀφήρσαν τὰ ἐνδύματα, τὸν ἐπλήγωσαν καὶ, ἀφοῦ τὸν ἀφήκαν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἀπῆλθον. Κατὰ τύχην διήλθε τότε ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου εἰς ἱερεὺς, ὅστις εἶδε μὲν τὸν τραυματίαν, ἀλλά, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμίαν προσοχὴν, ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του· ὁμοίως ἔπραξε καὶ εἰς διάκονος. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος εἰς Σαμαρείτης, ὁ ὅποιος διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ εἶδε τὸν τραυματίαν, ἂν καὶ οἱ Σαμαρεῖται ἦσαν ἐχθροὶ πρὸς τοὺς Ἑβραίους, τὸν ἐλυπήθη, τὸν ἐπλησίασεν, ἔδεσε τὰ τραύματά του καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν· ἀφοῦ δὲ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ κτῆνος του τὸν ὠδήγησεν εἰς ἓν πανδοχεῖον καὶ τὸν περιεποιήθη. Τὴν δ' ἐπομένην ἡμέραν ἔδωκεν εἰς τὸν πανδοχέα δύο δραχμάς καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν τραυματίαν μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν πανδοχέα, ὅταν ἐπανέλθῃ, ὅτι οὗτος ἐξοδεύσῃ περισσότερον. Τότε ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τὸν νομικόν: Τίς ἐκ τῶν τριῶν τούτων εἶνε ὁ πλησίον; Ὁ δὲ νομικὸς ἀπήντησεν: Ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος τὸν ἠλέησε. Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: Πήγαινε καὶ πράττε καὶ σὺ ὁμοίως.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδασκόμεθα ὅτι πλησίον εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ἐκτελῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

«*Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται*» (Ματθ. ε'. 7).

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

(Λουκ. ΙΕ'. 11-32).

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὅτι συναναστρέφεται μὲ τελώνας καὶ ἁματωλοὺς, εἶπε μεταξὺ ἄλλων τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι συναναστρέφεται μὲ τοιοῦτους διὰ νὰ τοὺς διορθώσῃ, διότι πολὺ χαίρει ὁ Θεὸς διὰ τὴν σωτηρίαν ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ μετανοοῦντος.

Εἰς πατὴρ εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του : Πάτερ, δός εἰς ἐμὲ τὸ μέρος τῆς περιουσίας σου, τὸ ὁποῖον μοῦ ἀνήκει. Ὁ πατὴρ τότε ἐμοίρασεν εἰς τοὺς υἱούς του τὴν περιουσίαν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεώτερος υἱὸς ἔλαβε τὰ χρήματά του καὶ ἔφυγε διὰ μακρινὴν χώραν, ἐκεῖ δὲ ταχέως διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν του, ἐπειδὴ ἔζη ἀσώτως.

Ἄφου δ' ἐδαπάνησεν ὅλην τὴν περιουσίαν του, ἔγινε μέγας λιμὸς (πέινα). Διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ γίνῃ χοιροβοσκὸς ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκακομεταχειρίζετο τόσον, ὥστε δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τρώγῃ οὐδ' ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι.

Τότε συνησθάνθη τὸ σφάλμα του καὶ ἐσκέφθη: Πόσοι ὑπηρεῖται τοῦ πατρός μου ἔχουν ἀφθονίαν τροφῆς, ἐγὼ δὲ ἀποθνήσκω σχεδὸν τῆς πείνης! Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἶπω: Πάτερ, ἡμάρτησα πρὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν ἀξιῶ πλέον νὰ λέγωμαι υἱὸς σου, κάμε με ὡς ἓνα ἐκ τῶν ὑπηρετῶν σου. Πράγματι ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος, μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν, τὸν ἐλυπήθη, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν κατεφίλησε. Τότε εἶπεν ὁ υἱὸς μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν πατέρα του: Πάτερ, ἡμάρτησα πρὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν ἀξιῶ πλέον νὰ ὀνομασθῶ υἱὸς σου. Ἀμέσως ὁ πατὴρ του τὸν συνεχώρησε καὶ ἐφώναξε τοὺς δούλους του, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπε: Φέρετε τὴν ἐνδυμασίαν, ἣν ἐφόρει πρῖν, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, θέσατε δακτύλιον εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του* φέρετε δὲ καὶ τὸν παχὺν μόσχον διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ υἱὸς μου οὗτος ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέζησεν, εἶχε χαθῆ καὶ εὐρέθη. Καὶ ἐπανηγύριζον ὅλοι.

Ὁ υἱὸς ὁ πρεσβύτερος ἦτο εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ὅταν ἐπέστρεφε καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε μουσικήν καὶ χορὸν ἐφώναξεν ἓνα παῖδα καὶ τὸν ἠρώτησε τί συμβαίνει· ὅταν δ' ἔμαθε παρ' αὐτοῦ ὅτι ὅλα αὐτὰ γίνονται διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐθύμωσε καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Τότε ἦλθεν ὁ πατὴρ του πρὸς αὐτόν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ· οὗτος

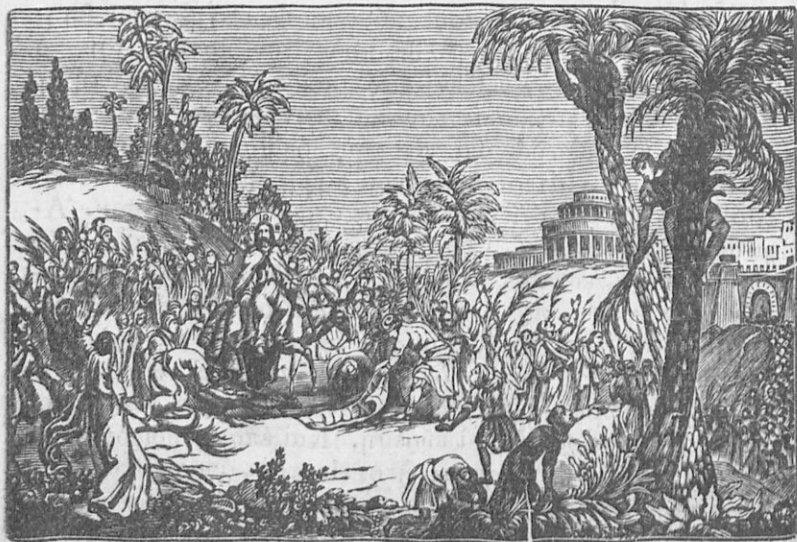
ὄμως ἐπέμενε καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του: Ἐγὼ τόσα ἔτη σὲ ὑπηρετῶ καὶ οὐδέποτε μοῦ ἔδωκες ἓν ἐρίφιον διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου· ὅταν δ' ἦλθεν αὐτός ὁ ἄσωτος υἱός σου, ὁ ὁποῖος ἔδαπάνησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔσφαξες πρὸς χάριν του τὸν παχὺν μόσχον. Ὁ δὲ πατὴρ του ἀπήντησε: Τέκνον μου, σὺ ἦσο πάντοτε μαζὺ μου καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου πράγματα εἶνε καὶ ἰδικά σου· ἔπρεπε δὲ καὶ σὺ νὰ χαρῆς, διότι ὁ νεκρὸς ἀδελφός σου ζῆ ἄλλοτε καὶ διότι αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχε χαθῆ, εὐρέθη.

Χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι».

Ζ'. Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΒΔΟΜΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

(Ματθ. ΚΑ' 1—11. Μαρκ. ΙΑ', 1—11 Λουκ. ΙΘ', 29—44
Ἰωάν. ΙΑ', 12—19)

Ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ ἀνέστησε τὸν Λάζαρον εἰς τὴν Βηθα-

Θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

νίαν, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ ἐορτάσῃ τὸ Πάσχα. Καθ' ὁδόν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ χωριὸν Βηθφαγή, πλησίον τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἐφώνησε δύο μαθητάς του

καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς: Πηγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κόμην καὶ φέρετέ μου μίαν ὄνον, τὴν ὁποῖαν θὰ εὔρετε δεδεμένην, καὶ ἓνα πῶλον (τὸ μικρὸν τῆς ὄνου). Τοῦτο ἔπραξαν οἱ μαθηταὶ καὶ ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, ἔθεσαν τὰ ἐνδύματά των ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐκάθισεν ὁ Ἰησοῦς, τοιουτοτρόπως δ' εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ὁ λαός, ὁ ὁποῖος εἶχε μάθει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνέστησε τὸν Λάζαρον, ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς νὰ τὸν ὑποδεχθῆ, πρὸς τιμῆν του δ' ἔστρωνε τὰ ἐνδύματά του εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἐπέστρωνε τὴν ὁδὸν μὲ κλάδους φοινίκων, ὅπως ὑπεδέχοντο τοὺς νικητάς, διότι καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶχε νικήσει τὸν θάνατον. Μόλις ἐνεφανίσθη ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὄχλος ὁ ὁποῖος ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας βᾶϊα, ἦτοι κλάδους φοινίκων, ἔψαλλον: «Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». Δηλαδή: Θεέ, σῶσον τὸν ἀπόγονον τοῦ Δαβὶδ ὡς εἶναι εὐλογημένος αὐτός, ὁ ὁποῖος ἔρχεται κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. Θεέ, σῶσον αὐτόν, σὺ ὁ ὁποῖος κατοικεῖς εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Τὴν μνήμην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα πανηγυρίζει ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ὅτε διανέμονται βᾶϊα εἰς τοὺς πιστοὺς.

«Ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστειλάντά με». (Ματθ. ε', 40).

32. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ κατὰ τῶν Φαρισαίων.

(Ματθ. ΚΓ', 1—39).

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν ὑποκριταί, οἱ ὁποῖοι προσεποιῶντο τοὺς εὐσεβεῖς, ἐνῶ ἦσαν ἀσεβέστατοι· ὠμίλουν διὰ τὴν ἠθικὴν, ἔπραττον ὅμως ἀνηθίκους πράξεις· ἐτήρουν ὅλας τὰς ἐξωτερικὰς διατάξεις, παρημέλουν ὅμως τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Σωτὴρ, ὁ ὁποῖος ἀπηχθάνετο τὴν ὑποκρισίαν, ἤλεγχε σφοδρότατα τοὺς Φαρισαίους. Εἶπε δὲ περὶ αὐτῶν εἰς τὸν λαόν: Πράττετε ὅσα σᾶς λέγουν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, ὅ,τι ὅμως πράττουν, μὴ

πράττετε, διότι λέγουν καλοὺς λόγους, ἀλλὰ πράττουν κακὰ ἔργα. Ὅ,τι πράττουν, τὸ πράττουν μόνον διὰ νὰ φανοῦν καὶ ἐπιζητοῦν τιμὰς καὶ δόξας ἐφημέρους, διότι εἶναι ὑπερήφανοι.

Ἀλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, οἱ ὅποιοι δολιεύεσθε τὰς χήρας καὶ τοὺς ἀπροστατεύτους ἀνθρώπους. Σεῖς εἴσθε ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ ὅποιοι φροντίζετε διὰ τὰ μικρὰ πράγματα, ἀδιαφορεῖτε δὲ διὰ τὰ μεγάλα. Ἀλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, οἱ ὅποιοι φροντίζετε νὰ φαίνεσθε μόνον καλοὶ, ἀδιαφορεῖτε δ' ἂν εἴσθε· ὁμοιάζετε ἀληθῶς μὲ τάφους, οἱ ὅποιοι ἐξωτερικῶς εἶναι κεκοσμημένοι, ἐσωτερικῶς δ' εἶναι πλήρεις ἀκαθαρσίας· οὕτω καὶ σεῖς ἐξωτερικῶς μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἐσωτερικῶς δὲ εἴσθε πλήρεις ὑποκρισίας καὶ ἁμαρτίας. Σεῖς εἴσθε ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι φονεύετε τοὺς προφήτας, ἀλλὰ τέλος θὰ τιμωρηθῆτε.

«Ὁὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς». (Ματθ. ζ' 21).

33. Τὸ ἀνώτατον συμβούλιον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα.
(Ματθ. ΚΓ', 3 — 5 καὶ 14 — 16. Μαρκ. ΙΔ', 1 — 2 καὶ 10 — 14.
Λουκ. ΚΒ', 1—6).

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐφθόνουν τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὰ θαύματά του καὶ ὠργίζοντο, ἐπειδὴ οὗτος ἤλεγχε τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν· διὰ τοῦτο ἐζήτησαν εὐκαιρίαν νὰ τὸν θανατώσουν. Συνῆλθον λοιπὸν ὅλοι αὐτοί, οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν τὸ ἀνώτατον συνέδριον τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν διὰ δόλου καὶ νὰ τὸν φονεύσουν, οὐχὶ ὅμως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ μὴ ἐγερωθῆ θόρυβος μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος ἠγάπα καὶ ἐτίμα αὐτόν.

Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς εἷς ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ

Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης καὶ εἶπε: Τί μοῦ δίδετε διὰ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω; Οὗτοι δὲ τοῦ ὑπεσχέθησαν τριάκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ἀπὸ τότε ἐξήτει ὁ Ἰούδας εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς μέρος ἀπόκεντρον, διὰ νὰ μὴ τοῦ φέρουν ἀντίπραξιν οἱ ὄπαδοί του.

«*Ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήπτης*» (Παροιμ. ιε', 27)

34. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.

(Ματθ. Κς', 17 κ. ἐ.—Μάρκ. ΙΔ', 12 κ. ἐ.—Λουκ. ΚΔ', 7 κ. ἐ.—Ἰωάν. ΙΓ', 1 κ. ἐ.).

Ὅταν ἔφθασεν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡμέρα Πέμπτη τῆς ἑβδομάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἑβραῖοι ἔτρωγον τὸν ἄμνον τοῦ Πάσχα, εἶπον οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς τὴν Βηθανίαν: Ποῦ θέλεις νὰ φάγωμεν τὸν ἄμνον; Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην: Θὰ ὑπάγητε εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ θὰ εὑρητε καθ' ὁδὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος θὰ φέρῃ ὑδρίαν πλήρη ὕδατος ἀκολουθήσατέ τον καὶ εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ, εἰσέλθετε καὶ σεῖς καὶ εἶπατε εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ὅτι θέλω νὰ σᾶς ὀρίσῃ μέρος, ὅπου θὰ φάγωμεν τὸν ἄμνον τοῦ Πάσχα, αὐτὸς δὲ θὰ σᾶς δεῖξῃ μίαν μεγάλην αἴθουσαν· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε τὸν δεῖπνον. Οἱ μαθηταὶ ἦλθον καὶ εὑρον ὄλα, ὅπως εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἠτοίμασαν τὸν δεῖπνον. Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Βηθανίαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς του. Τότε εἶπεν εἰς αὐτούς: Εἶχον μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φάγω μαζί σας τὸν ἄμνον τοῦ Πάσχα, πρὶν ἀποθάνω. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς διὰ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μαθητάς του παράδειγμα ταπεινοφροσύνης, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς μεγίστην ἀρετὴν, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας των.

Ὅστερον ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη πολὺ καὶ εἶπεν: Ἄληθῶς σᾶς λέγω ὅτι εἰς ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ παραδώσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐκπληκτοὶ καὶ λυπημένοι ἔβλεπον ἀλλήλους καὶ δὲν

ἐνόουν περὶ τίνος ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ ὅλοι ἠρώτων αὐτόν : Μήπως εἶμαι ἐγώ ; Τότε ὁ Ἰωάννης ὁ ἀγαπημέ-

501139 Σοκισιδη Ο,

νος μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, ἐρωτᾷ αὐτόν ποῖος εἶναι ὁ προδό-
της, ὁ δὲ εἶπεν : Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω
τεμάχιον ἄρτου. Ἔδωκε δ' ἀμέσως εἰς τὸν Ἰούδαν καὶ τοῦ

εἶπεν : Ὅ,τι θέλεις νὰ κάμῃς, κάμε το ταχέως. Ὁ δ' Ἰουδας ἐξῆλθε. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν ἄρτον, τὸν ἠλόγησε, τὸν ἔκοψεν εἰς τεμάχια καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ φάγουν λέγων : Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. Ὑστερον ἔλαβε τὸ ποτήριον καί, ἀφοῦ ἠγάρισθησε τὸν Θεόν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε : Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου. Συνέστησε δὲ νὰ κάμνουν τοῦτο πάντοτε πρὸς ἀνάμνησίν του. Τέλος ὁ Ἰησοῦς ἔδωκε διαφόρους συμβουλὰς εἰς τοὺς μαθητὰς του καὶ κυρίως συνέστησεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἀγαπῶνται μεταξύ των, ὅπως αὐτὸς τοὺς ἀγαπᾷ.

« Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις » (Ἰωάν γ'. 35).

35. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ ἐν Γεσθημανῇ.

(Ματθ. ΚΣ', 36—56 Μάρκ. ΙΔ', 32—52 Λουκ. ΚΒ', 39—53).

Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς του τὰς τελευταίας ὁδηγίας καὶ παρηγόρησεν αὐτούς, ὑποσχεθεὶς ὅτι θὰ τοὺς στείλῃ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς παρηγορίαν καὶ βοήθειαν, ἠγέρθη κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς Πέμπτης ἀπὸ τὴν τράπεζαν διὰ νὰ ἔλθῃ μετὰ τῶν μαθητῶν του εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρου τῶν ἐλαιῶν, εἰς ἓνα ἀγρόν, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Γεσθημανῇ, ὅπου ὑπῆρχε καὶ κήπος. Καθ' ὁδὸν προεἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς του ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ δοκιμασθῇ ἡ πίστις των. Ὁ Πέτρος τότε διεβεβαίωσεν ὅτι τοῦλάχιστον αὐτὸς θὰ μείνῃ ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν του, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησε : Ἀληθῶς σοῦ λέγω, πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές. Ὁ Πέτρος ὅμως τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι καὶ ἂν πρέπη νὰ ἀποθάνῃ, δὲν θὰ τὸν ἀρνηθῇ. Ὁμοίως δ' ἔλεγον καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί.

Τέλος ἔφθασαν εἰς Γεσθημανῇ, καὶ ἀφοῦ ἀφῆκεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου τοὺς ἄλλους μαθητὰς του, ἔλαβε μαζί του τοὺς τρεῖς προσφιλεστέρους μαθητὰς του, τὸν Πέ-

τρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ταράσσειται, διότι ἔβλεπε τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς τρεῖς μαθητάς του: Ἡ ψυχὴ μου εἶναι πάρα πολὺ λυπημένη· μείνατε μαζί μου. Ἀφῆκε δ' αὐτοὺς καὶ ἀφοῦ ἀπεμακρύνθη ἔπεσε κατὰ γῆς περηνῆς καὶ ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ: Πάτερ μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἄς ἀποφύγω τὸ μαρτύριον,

Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ.

ἀλλ' ἄς μὴ γίνῃ, ὡς θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅπως θέλεις σύ. Μόλις εἶπε ταῦτα ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς μαθητάς του, ἀλλὰ τοὺς εὔρε νὰ κοιμῶνται καὶ τοὺς ἐπέπληξε, διότι δὲν ἠδυνήθησαν ὀλίγην ὥραν ν' ἀγρυπνήσουν μαζί του· ἦλθε δὲ δευτέραν φορὰν νὰ προσευχηθῆ καί. ὅταν ἐπέστρεψε, τοὺς εὔρε πάλιν νὰ κοιμῶνται καὶ ἐπανάλαβεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λόγους. Ἦλθε δὲ καὶ διὰ τρίτην φορὰν νὰ προσευχηθῆ, ὅταν δ' ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμῶνται, εἶπεν εἰς αὐτούς: Ἀφοῦ θέλετε νὰ κοιμᾶσθε, κοιμᾶσθε. Ἴδου ὁμως ἔφθασεν ἡ ὥρα, ὅτε θὰ παραδοθῶ εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἔφθασεν ὁ προδότης.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας, συνοδευόμενος ἀπὸ ὄχλον πολλὸν μὲ λυχνίας, μαχαίρας καὶ ξύλα. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς: Τίνα ζητεῖτε; Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν: Τὸν Ἰησοῦν ἐκ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ εἶμαι. Ἀμέσως δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἐννοήσουν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων καὶ οἱ στρατιῶται ὅτι αὐτὸς ἦτο, διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ὅπως εἶχον συμφωνήσει. Τότε συνελήφθη ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ μαθηταὶ ἠθέλησαν ν' ἀντιστοῦν, ὁ Πέτρος μάλιστα ἔκοψε μὲ τὴν μάχαιράν του τὸ οὖς δούλου τινὸς τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς ὁμως τοῦ εἶπε νὰ θέσῃ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην της, καὶ ἐθεράπευσε τὸ οὖς τοῦ δούλου. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του ὅτι ὀφείλει νὰ μαρτυρήσῃ διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

«Γενηθήτω τὸ θέλημά σου». (Ματθ. 5'. 10).

36. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Ἄννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

(Ἰωάνν. 1Η', 12—27).

Ὅταν συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἔφερον δεμένον πρὸς τὸν πρῶτον ἀρχιερέα Ἄνναν, ὁ ὁποῖος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἦτο πενθερὸς τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἔτους ἐκείνου, τοῦ Καϊάφα. Ὁ Ἄννας ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν ποῖα εἶναι ἡ διδασκαλία του καὶ ποῖοι εἶναι οἱ μαθηταὶ του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ ἐδίδαξα πάντα δημοσίᾳ, οὐχὶ δὲ κρυφίως· τί μὲ ἐρωτᾷς; Ἐρώτησόν τινα ἀπὸ ὅσους μὲ ἤκουσαν. Τότε εἰς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἄννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε: Τοιουτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν ἀρχιερέα; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐὰν εἶπόν τι κακόν, εἶπε αὐτὸ εἰς ἐμέ, ἐὰν δ' ὠμίλησα καλῶς, διατί μὲ δέρεις; Τότε ὁ Ἄννας ἔστειλε τὸν Ἰησοῦν δέσμιον πρὸς τὸν ἀρχιερέα Καϊάφαν. Τὸν Ἰησοῦν εἶχον ἀκολουθήσει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἄννα δύο μαθηταὶ του, ὁ Πέτρος καὶ

ὁ Ἰωάννης, καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα. κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας, ὁ Πέτρος ὅμως ἴστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας τῆς οἰκίας. Ὁ Ἰωάννης εἶπε τότε εἰς τὸν θυρωρὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν Πέτρον ἐντὸς τῆς οἰκίας· ἐνῶ δ' αὕτη εἰσηγεν αὐτόν, τὸν ἠρώτησε μήπως εἶναι μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ δὲ Πέτρος ἠρνήθη τοῦτο. Ὅτε δ' ὁ Ἰησοῦς ὠδηγεῖτο πρὸς τὸν Καϊάφαν, ὁ Πέτρος εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἄννα μὲ τοὺς ὑπηρέτας του καὶ ἐθερμαίνεται πλησίον τῆς πυρᾶς, διότι ἦτο ψῦχος. Τότε ἠρωτήθη ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν ὁ Πέτρος διὰ δευτέραν καὶ διὰ τρίτην φοράν, ἐὰν εἶναι καὶ αὐτὸς μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλ' ὁ Πέτρος καὶ πάλιν ἠρνήθη. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἄρνησιν ἀμέσως ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ, ὡς εἶχε προεῖπει ὁ Χριστός. Τότε ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ καί, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἔκλαυσε πικρῶς.

«*Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν*». (Λουκ. α', 19). «*Ὅστις ἂν ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσωμαι κατὰ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς*». (Ματθ. ι', 33).

37. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ συνεδρίου καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδα.
(Ματθ. Κζ', 57—68 καὶ ΚΖ', 3—10).

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ Ἄννα φέρεται δεδεμένος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα, ὅπου εἶχον συναθροισθῆ οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὸ μέγα συνέδριον τῶν Ἰουδαίων.

Ἀφοῦ παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, χωρὶς νὰ φέρουν σοβαρὰς κατηγορίας, τέλος παρουσιάσθησαν δύο, οἱ ὁποῖοι εἶπον ὅτι ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ λέγῃ ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν οἰκοδομήσῃ. Ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπῆ πράγματι τοῦτο ἐννοῶν τὴν ταφὴν καὶ τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνάστασιν τοῦ σώματός του, τὸ

ὅποιον ἦτο ναὸς τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι ὁμῶς τὸν παρεξήγησαν καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἔλεγε ταῦτα διὰ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, εἰς τὸν ὅποιον ἐπίστευον ὅτι κατοικεῖ αὐτὸς ὁ Θεός.

Τότε ὁ Καϊάφας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν: Ἀκούεις τί σὲ κατηγοροῦν οὗτοι; Τί ἔχεις νὰ ἀπαντήσης; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Τότε εἶπεν ὁ Καϊάφας: Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς εἴπῃς, εἶσαι σὺ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ δ' Ἰησοῦς ἀπήντησε: Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Ὁ ἀρχιερεὺς, μόλις ἤκουσε τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὠργίσθη πάρα πολύ, καὶ εἶπεν: Οὗτος ἐβλασφήμησε· δὲν ἔχομεν πλέον ἀνάγκην ἀπὸ μάρτυρας. Ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν του. Σεῖς τί νομίζετε; Ὅλοι δὲ ἀπήντησαν ὅτι πρέπει νὰ θανατωθῇ. Τότε ἤρχισαν οἱ παριστάμενοι νὰ πτύουν τὸν Σωτῆρα, νὰ τὸν ραπίζουν καὶ νὰ τὸν περιπαίζουν λέγοντες: Προφήτευσον, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν! Ὁ Ἰούδας, ὅταν εἶδεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατεδικάσθη εἰς θάνατον, μειτενόησε διὰ τὴν πρᾶξιν του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὰ ὅποια εἶχε λάβει διὰ τὴν προδοσίαν, καὶ κατόπιν ἐξεληθὼν ἀπηγχονίσθη.

«Ὁὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ» (Ἐξοδ. κ' 16) — «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (Ῥωμ. 7', 23).

38. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου

(Ματθ. ΚΖ', 11—32. Μάρκ. ΙΕ' 1—21. Λουκ. ΚΓ' 1—32.

Ἰωάν. ΙΗ', 28. ΙΘ', 15)

Τὸ πλῆθος παρέλαβε κατὰ τὰ ἐξημερώματα τῆς Παρασκευῆς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἔφερον αὐτὸν πρὸ τοῦ Ῥωμαίου ἡγεμόνος τῆς χώρας Ποντίου Πιλάτου διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ οὗτος τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ εἰς θάνατον. Ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τίνα κατηγορίαν φέρουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ πλῆθος ἀπήντησεν: Ἐὰν δὲν ἦτο κακοποιός, δὲν θὰ τὸν ὠδηγοῦμεν ἐνώπιόν σου. Ὁ Πιλάτος εἶπε: Λάβετε τον καὶ δικάσατέ τον, ὅπως ὀρίζει ὁ μωσαϊκὸς νόμος.

Ὁ λαὸς τότε ἀπήνησεν : Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ τὸν θανατώσωμεν· τὸν κατηγοροῦμεν ὁμως, ὅτι λέγει πὼς εἶναι βασιλεύς· ἐνῶ ἡμεῖς ἓνα μόνον γνωρίζομεν βασιλέα τῆς Ρώμης. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔλεγεν οὐδὲ λέξιν καθ' ὅλον τὸ διάστημα διὰ ν' ἀπολογηθῆ, τόσον ὥστε ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν : Εἶσαι ὁ βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων ; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήνησεν : Ἐγὼ δὲν εἶμαι βασιλεύς, ὡς οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς· ἐὰν ἤμην τοιοῦτος βασιλεύς, οἱ ὑπηρέται μου θὰ μὲ ἤλευθέρωνον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου. Ὁ Πιλάτος εἶπε : Λοιπὸν εἶσαι βασιλεύς ; Ὁ Ἰησοῦς ἀπήνησεν : Σὺ λέγεις ὅτι εἶμαι βασιλεύς. Ἐγὼ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ Πιλάτος τότε εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους : Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω καμμίαν κατηγορίαν δι' αὐτόν. Ἐπειδὴ δ' ἔβλεπε τὴν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ, ἐσκέπτετο πὼς νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Κατὰ τὴν συνήθειαν λοιπὸν, ἡ ὁποία ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ ἐλευθερώνεται εἰς ἓκ τῶν Ἑβραίων καταδίκων, ἀφοῦ ἠρωτᾶτο ἡ γνώμη τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἠρώτησεν ὁ Πιλάτος τὸν λαὸν ποῖον θέλει νὰ ἐλευθερώσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Βαραββᾶς ἦτο φοβερός κακοῦργος, ὁ λαὸς θὰ ἐπροτίμα τὸν Ἰησοῦν. Ὁ λαὸς ὁμως ἐρεθιζόμενος ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς ἐφώνασε· τὸν Βαραββᾶν. Ὁ Πιλάτος ἠρώτησε : Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν ;

Ὁ δὲ λαὸς ἀπήνητα : Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Ὁ Πιλάτος τότε διέταξε νὰ μαστιγώσουν τὸν Ἰησοῦν, νὰ τὸν ἐνδύσουν μὲ πορφυροῦν ἔνδυμα καὶ νὰ θέσουν εἰς τὴν κεφαλὴν του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, οὕτω δὲ ἐνδεδυμένον παρουσίασεν αὐτόν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν : Ἴδε ὁ ἄνθρωπος· δηλαδή, νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλετε νὰ σταυρώσετε· ἀξίζει νὰ γίνεταί τóσος θόρυβος δι' αὐτόν ; Ἀξίζει νὰ καταδικασθῆ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἰς θάνατον ;

Ἄλλ' οὔτε μὲ αὐτὸ ἠσύχασαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι

ἐξηκολούθουν νὰ φωνάζουν: Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Ἐπειδὴ δ' ἔβλεπον ὅτι ἐδίσταζεν ὁ Πιλάτος, ἤρχισαν νὰ τὸν ἀπειλοῦν ὅτι, ἐὰν ἀθώωσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος λέγει τὸν ἑαυτὸν τοῦ βασιλέα, σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι φίλος τοῦ ἀληθοῦς βασιλέως, τοῦ Καίσαρος τῆς Ρώμης. Τότε ὁ Πιλάτος, μόλις εἶδεν ὅτι ἠδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ ἀπὸ τὸν Καίσαρα παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὄχλον διὰ νὰ σταυρώσουν αὐτόν.

«*Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγένημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρῶ τῇ ἀληθείᾳ*» (Ἰωάν. ιη', 37).

39. *Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.*

(Ματθ. ΚΖ', 33—56. Μάρκου ΙΕ', 20—40. Λουκ. ΚΓ', 26—59. Ἰωάν. ΙΘ', 17—37).

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ τὸν ὀδηγήσουν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἔξω τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπου ἐξετελοῦντο αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Ἐβάσταζε δ' αὐτὸς ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρόν, ἐπειδὴ ὅμως ἐκουράσθη κατ' ὁδόν, διέταξαν ἄνθρωπόν τινα, καλούμενον Σίμωνα, ἀπὸ τὴν Κυρήνην τῆς Ἀφρικῆς, νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρόν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο κακούργους, ἕνα ἐκ δεξιῶν του καὶ ἄλλον ἐξ ἀριστερῶν του. Ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐτέθη ἡ ἐπιγραφή εἰς τρεῖς γλώσσας, ἑβραϊκὴν, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν, διὰ τῆς ὁποίας ἐδηλοῦτο ὁ λόγος τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ: Ἰησοῦς Ναζωραῖος βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἀφοῦ δ' ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, οἱ στρατιῶται διεμοιράσθησαν τὰ ἐνδύματά του. Πολλοὶ ἐπλησίαζον εἰς τὸν σταυρόν καὶ ὕβριζον καὶ περιέπαιζον τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος δ' ἔλεγε: Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουν τί πράττουν. Εἰς δ' ἀπὸ τοὺς κρεμαμένους εἰς τὸν σταυρόν κακούργους περιέπαιζε καὶ αὐτὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν: ἂν εἶσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡμᾶς. Ὁ ἄλλος ὅμως κακούργος ἐπέπληττεν αὐτόν καὶ ἔλεγε: Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν; Ἡμεῖς μὲν δικαίως τιμωρούμεθα, οὗτος ὅμως δὲν ἔπραξεν οὐδὲν κακόν, καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε: Κύριε, νὰ μὲ ἐνθυμηθῆς εἰς τὴν βασιλείαν σου. Ὁ δ' Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἀληθῶς σοῦ λέγω, σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὸν παράδεισον.

Ἱερά Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης

4

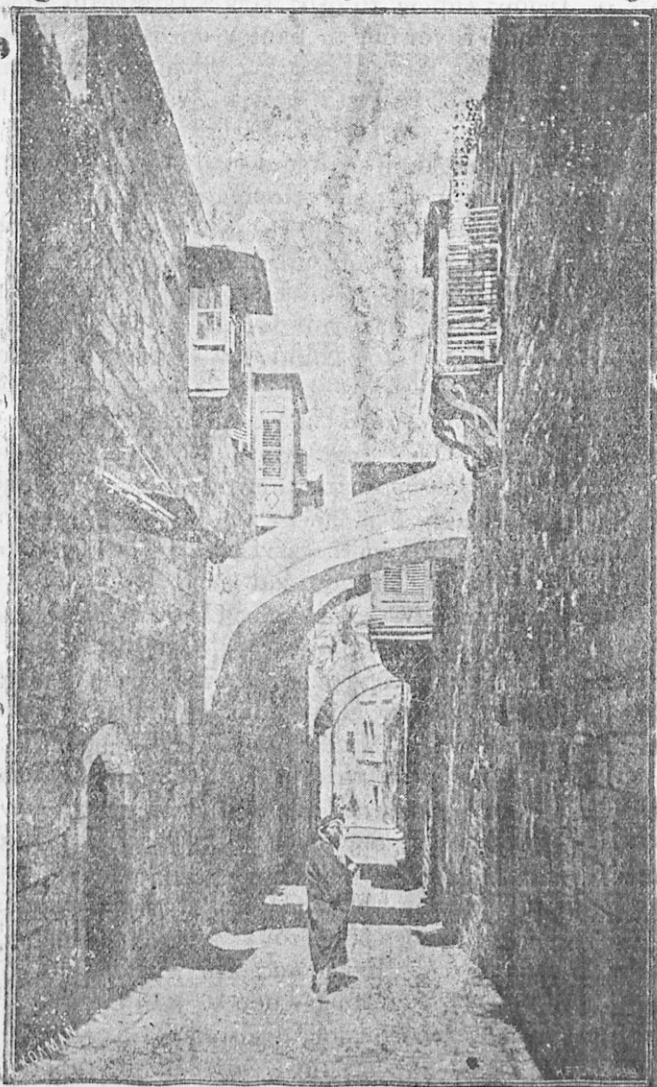
Ὁ Ἰησοῦς, ὅταν εἶδε πλησίον τοῦ σταυροῦ τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀγαπημένον του μαθητὴν Ἰωάννην, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα του: Μῆτερ, ἰδοὺ ὁ υἱός σου· πρὸς δὲ

Ἡ σταύρωσις.

τὸν Ἰωάννην: Ἰωάννη, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Ὁ δ' Ἰωάννης παρέλαβεν ἀπὸ τότε τὴν Παρθένον Μαρίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὴν ἐφρόντιζεν ὡς μητέρα του.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς Παρασκευῆς μέχρι τῆς τρίτης ὥρας τοῦ ἀπογεύματος ἔγινε σκότος βαθὺ εἰς τὴν γῆν. Τὴν δὲ τρίτην ὥραν ὁ Ἰησοῦς ἐφώνηξε: Θεέ μου, Θεέ μου, διατί με ἐγκατέλιπες! Μετὰ τοῦτο εἶπε: διψῶ. Οἱ δὲ στρατιῶται, ἀφοῦ ἐπότισαν ἓνα σπόγγον εἰς ὄξος, ἔθεσαν

Μία ὁδὸς ἐν Ἱεροσολύμοις.

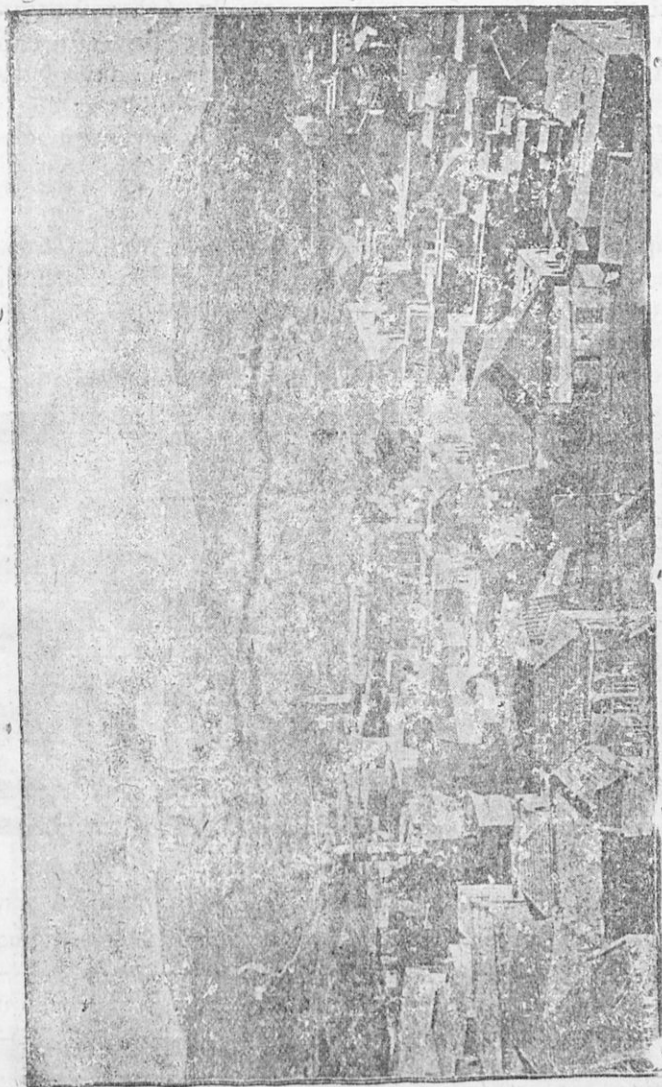
αὐτὸν εἰς κάλαμον καὶ τὸν ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του. Τότε ὁ Ἰησοῦς λαβὼν τὸ ὄξος εἶπε : Τετέλεσται, δηλαδὴ συνεπληρώθη τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον ἀπεστάλην. Ἀφοῦ δ' ἀνεστέναξε βαθέως εἶπε : Πάτερ, εἰς σὲ παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Ἀμέσως δ' ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἀπέθανε.

Μόλις ἀπέθιεν ὁ Ἰησοῦς, ἐσεισθη ἡ γῆ, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, οἱ τάφοι ἠνοίχθησαν καὶ πολλοὶ ἀνέστησαν ἐκ νεκρῶν. Τότε τινὲς τῶν Ἰουδαίων ἐφοβήθησαν καὶ ἐνόησαν ὅτι ἀληθῶς ὁ σταυρωθεὶς ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ ἡ ἐπομένη ἡμέρα ἦτο Σάββατον, καὶ μάλιστα Σάββατον τῆς ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα, ἦλθον οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παρεκάλουν τὸν Πιλάτον νὰ μὴ μείνουν τὰ σώματα τῶν σταυρωθέντων τὸ Σάββατον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, διότι ἀπηγορεύετο τοῦτο ἀπὸ τὸν μωσαϊκὸν νόμον. Τότε οἱ στρατιῶται κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου ἦλθον καὶ τοὺς μὲν δύο κακούργους, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ἔτι ἀποθάνει, ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὸν δ' Ἰησοῦν δὲν ἤγγισαν ἐπειδὴ εἶχε πλέον ἀποθάνει. Εἰς στρατιώτης ὅμως διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐκέντησε τὴν πλευρὰν του με λόγχην καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης, ὅταν τελεῖται ὁ ὄρθρος τῆς μεγάλης Παρασκευῆς, ἀναγιγνώσκονται 12 περικοπαὶ ἀπὸ τὰ 4 εὐαγγέλια, σχετικαὶ μὲ τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος (τὰ 12 εὐαγγέλια). Μεταξὺ τοῦ πέμπτου καὶ τοῦ ἕκτου εὐαγγελίου, ὅτε ὑψοῦται ὁ Ἐσταυρωμένος πρὸς προσκύνησιν, ψάλλεται τὸ ἐξῆς καιανυκτικὸν ἀντίφωνον :

« Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας. Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται ὁ τῶν ἀγγέλων βασιλεὺς. Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις. Ῥάπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ. Ἥλοις προσηλώθη ὁ νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη, Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν σου ἀνάστασιν ».

Δηλαδή : Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξυλίνου σταυροῦ ὁ δημιουργὸς τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης. Ἐφόρεσαν στέφανον ἐξ ἀκανθῶν εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν ἀγγέλων. Ῥαπίσματα ἐδέχετο, ἐνῶ ἦτο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, αὐτὸς ὁ ὁποῖος βαπτισθεὶς

Ἡ Νάσορ ὡς ἔχει σήμερον.

εἰς τὸν Ἰορδάνην ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Μὲ ἤλους (καρφιά) προσηλώθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὁ νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ λόγχην ἐκεντήθη ὑπὸ στρατιώτου ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου. Χριστέ, προσκυνοῦμεν τὰ πάθη σου, δεῖξον καὶ τὴν ἔνδοξον ἀνάστασίν σου.

«*Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ*» (Ἰωάν. ιε', 13).
(Ματθ. ΚΖ', 57—66. Μαρκ. ΙΕ', 42—47. Λουκ. ΚΓ', 50—56. Ἰωαν. ΙΘ', 38—42).

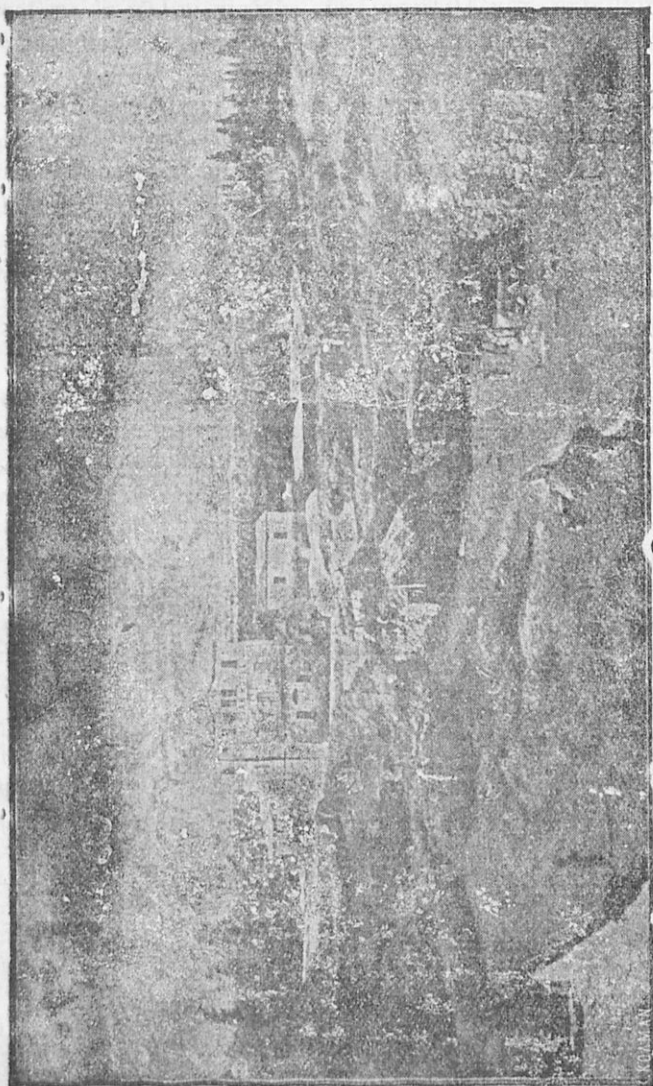
Τὴν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς ἦλθεν εἰς τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμάθειαν, βουλευτὴς, δηλαδὴ μέλος τοῦ μεγάλου συνεδρίου, ἀνὴρ δίκαιος καὶ πλούσιος πολὺ, μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ κρυπτόν, καὶ ἐξήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος

Ἡ ἀποκαθήλωσις τοῦ Ἰησοῦ.

διέταξε νὰ τοῦ δοθῆ, ἀφ' οὗ δ' οὗτος τὸ ἔλαβε μετὰ τοῦ Νικοδήμου, ὁ ὁποῖος ἔφερεν ἀρώματα, τὸ ἤλειψαν, ὡς συνήθιζον οἱ Ἑβραῖοι, μὲ αὐτὰ καὶ τὸ ἐτύλιξαν εἰς σινδὸνα καθαρὰν. Ὑστερον δ' ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφραξαν μὲ λίθον τὴν θύραν τοῦ μνημείου, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε ταφῆ προηγουμένως ἄλλος τις.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μὴ ἔλθουν μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ κλέψουν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ εἶπουν ὕστερον ὅτι ἀνέστη.

Ἡ Θεσσαλονίκη ὡς ἔχει σήμερον.

ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτον νὰ κλείσῃ καλῶς τὸν τάφον καὶ νὰ θέσῃ φρουρὰν πρὸς φύλαξίν του. Ὁ Πιλᾶτος ἐδέχθη καὶ ἔγινε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των.

Τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην Παρασκευὴν τὴν πρωΐαν, ὅτε τελεῖται ἡ μνήμη τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος, ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον: «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνι καθαρῶ εἰλίσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῶ κηδεύσας ἀπέθετο». Δηλαδή: Ὁ εὐγενὴς Ἰωσήφ, ἀφοῦ κατεβίβασεν ἀπὸ τὸν σταυρὸν τὸ ἅγιόν σου σῶμα καὶ τὸ ἐτύλιξεν εἰς καθαρὰν σινδόνα τὸ ἤλειψε μὲ ἀρώματα, τὸ ἐκήδευσε καὶ τὸ ἀπέθεσεν εἰς μνημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κανεῖς δὲν εἶχε ταφῆ.

Ἐπίσης δὲ τὸ ἐξῆς στιχηρόν: «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν, ὁ Ἀριμαθαίας καθεῖλε, τὴν τῶν ἀπάντων ζωὴν, σμύρνη καὶ σινδόνι σε, Χριστέ, ἐκήδευσε· καὶ τῷ πόθῳ ἠπείγετο καρδίᾳ καὶ χεῖλει, σῶμα τὸ ἀκήρατον, σοῦ περιπτύξασθαι· ὅμως συστελλόμενος φόβῳ χαιρῶν ἀνεβόα σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, φιλάνθρωπε». Δηλαδή: Ὅταν ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας σέ, ὦ Χριστέ, ὁ ὁποῖος δίδεις εἰς ὅλα τὰ ὄντα τὴν ζωὴν, κατεβίβασε νεκρὸν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἀφοῦ σέ ἤλειψε μὲ ἄρωμα, τὴν σμύρναν, καὶ σέ ἐτύλιξε μὲ σινδόνα, σέ ἐκήδευσεν. Ἐπόθει δ' ὁ Ἰωσήφ μὲ τὴν καρδίαν καὶ τὰ χεῖλη του νὰ ἐναγκαλισθῆ τὸ ἀμόλυντον σῶμά σου· ὅμως μὲ φόβον καὶ μὲ χαρὰν σοῦ ἔλεγε δυνατά: ὦ φιλάνθρωπε, δοξάζω τὴν συγκατάβασίν σου (νὰ δεχθῆς σὺ ὁ Θεὸς νὰ σέ θάψω ἐγώ).

«Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ κατετέθης, Χριστέ, καὶ ἀγγέλων στρατιαὶ ἐξεπλήττοντο συγκατάβασιν δοξάζουσαι τὴν σὴν». (Ἐκ τοῦ ἐπιταφίου θρόνου).

Η'. Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

41. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

(Ματθ. ΚΗ', 1—20 Μαρκ. ΙΓ', 1—18. Λουκ. ΚΔ', 1—49
Ἰωάν. Κ', 1. ΚΑ', 25).

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ, μόλις ἐξημέρωσεν, ἦλθον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαλινὴ, ἡ Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη μὲ ἀρώματα, διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Μόλις ὅμως ἔφθασαν εἰς τὸ

μνημείον, εἶδον μὲ μεγάλην των ἐκπληξιν, ὅτι ὁ λίθος δὲν ἐσκέπαζε πλέον αὐτό· διότι ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατήλθε καὶ τὸν ἀπεκύλισεν, οἱ δὲ φύλακες τοῦ τάφου, μόλις εἶδον τὸν ἄγγελον καὶ ἤκουσαν τὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος συνέβη ταυτοχρόνως, ἐφοβήθησαν καὶ ἔγιναν ὡς νεκροί.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐνῶ σὶ γυναῖκες πλήρεις ἀπὸ φόβον καὶ ἐκπληξιν ἔβλεπον τὸν τάφον ἀνοικτόν, ὁ ἄγγελος, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μνημείου, εἶπεν εἰς αὐτάς : Μὴ φοβεῖσθε· γνωρίζω ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἐσταυρώθη· δὲν εἶνε ἐδῶ, ἀνέστη· ἐλάτε, ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ Σωτήρ, καὶ πηγαίνετε ταχέως νὰ ἀναγγείλειτε τὸ συμβάν εἰς

τοὺς μαθητὰς του. Ἀμέσως δ' αἱ γυναῖκες ἔτρεξαν μὲ φόβον καὶ χαρὰν νὰ ἀναγγείλουν εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ. Ἐνῶ δ' ἐκεῖναι ἐπήγαινον ν' ἀναγγείλουν ταῦτα εἰς τοὺς μαθητὰς, ἀπήντησαν καθ' ὁδὸν τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς αὐτάς: Χαίρετε. Αὐταὶ δ' ἐπλησίασαν, ἐκράτησαν τοὺς πόδας του καὶ τὸν προσεκύνησαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτάς: Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀναγγείλατε εἰς τοὺς μαθητὰς μου τὸ συμβάν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἐνεφανίσθη καὶ εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους μαθητὰς του εἰς τοὺς ὁποίους ἐφανερώθη πολλακίς ἐπὶ 40 ἡμέρας καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

Κατὰ τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, ὅτε πανηγυρίζεται ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος, ψάλλεται μετὰ τῶν ἄλλων τό: «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτω θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος». Δηλαδή: Χριστὸς ἀνέστη, ἐνῶ εἶχεν ἀποθάνει, καὶ τοιοῦτοτρόπως διὰ τοῦ θανάτου του ἐνίκησε τὸν θάνατον καὶ ἐχάρισε τὴν ζωὴν εἰς τοὺς νεκρούς, τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰ μνημεῖα. Ἔτι δὲ ψάλλεται τὸ ἐξῆς τροπάριον. «Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν, ἐπινίκιον ἕδοντας». Δηλαδή: Σήμερον εἶναι ἀναστάσεως ἡμέρα, Πάσχα, Πάσχα τοῦ Κυρίου, ἃς πανηγυρίζωμεν λαμπρῶς, χριστιανικοὶ λαοί, διότι ὁ Χριστὸς, ὁ Θεὸς μας, ἐνῶ εἴμεθα ἄξιοι θανάτου, μᾶς ἐχάρισε τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ μᾶς μετέφερεν ἐκ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανόν. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς ἄς ψάλωμεν τὸν ὕμνον τῆς νίκης ἐκ τῆς γῆς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ψάλλεται καὶ τὸ ἐξῆς τροπάριον: «Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται· Πάσχα καινόν, ἅγιον, Πάσχα μυστικόν· Πάσχα πανσεβάσμιον, Πάσχα, Χριστὸς ὁ λυτρωτής· Πάσχα ἄωμον. Πάσχα μέγα· Πάσχα τῶν πιστῶν· Πάσχα τὸ πύλας ἡμῖν τοῦ παραδείσου ἀνοῖξαν· Πάσχα πάντας ἀγιάζον πιστούς». Δηλαδή: Σήμερον μᾶς ἐφανερώθη Πάσχα ἱερὸν, Πάσχα νέον (οὐχὶ ὡς τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων), ἅγιον Πάσχα, ἱερὸν μυστήριον δι' ἡμᾶς· Πάσχα, σεβαστότατον· Πάσχα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀ-

πελύτρωσεν, ἠλευθέρωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν ἁμαρ-
 τίαν ὁ Χριστός. Πάσχα ἅγιον· Πάσχα μέγα· Πάσχα
 τῶν πιστῶν· Πάσχα διὰ τοῦ ὁποίου ἠνοιχθησαν εἰς ἡ-
 μᾶς αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου· (αἱ ὁποιαὶ πρὶν τῆς σταυ-
 ρώσεως καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἦσαν κλεισταὶ
 δι' ἡμᾶς), Πάσχα τὸ ὁποῖον ἀγιάζει ὅλους τοὺς πιστοὺς.

«*Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κε-
 κοιμημένων ἐγένετο*» (Α' Κορινθ. ιε', 20).

42. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

(Λουκ. ΚΔ'. 50—53.— Πράξεων Ἀποστόλων Α'. 1—12).

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὁ Ἰησοῦς
 ἦλθε μετὰ τοὺς μαθητὰς του εἰς τὸ πλησίον τῶν Ἱεροσο-
 λύμων ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τε-
 λευταίας παραγγελίας του νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν τῶν
 Ἱεροσολύμων ἀλλ' ἐκεῖ νὰ περιμένουν τὸ ἅγιον Πνεῦ-
 μα, τὸ ὁποῖον τοὺς ὑπεσχέθη, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποῖου
 θὰ κηρύξουν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Ἀφοῦ δ' εἶπεν αὐτὰ
 καὶ ἠϋλόγησε τοὺς μαθητὰς, ἀνελήφθη ἐνώπιόν των εἰς
 τὸν οὐρανόν, καὶ νεφέλη ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφ-
 θαλμῶν των. Ἐνῶ δ' οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον ἐκπληκτοὶ
 εἰς τὸν οὐρανόν, δύο ἄγγελοι παρουσιάσθησαν εἰς αὐ-
 τοὺς μετὰ λευκὰ ἐνδύματα καὶ τοῖς εἶπον: Ἄνδρες Γαλι-
 λαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ
 ὁποῖος ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ πάλιν κατὰ
 τὸν αὐτὸν τρόπον. Τότε οἱ μαθηταὶ προσεκύνησαν καὶ
 ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ μεγάλην χαρὰν, ἐκεῖ δὲ
 διαρκῶς ὕμνουν καὶ ἠυλόγουν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ἱερόν. Ἡ
 Ἐκκλησία ἡμῶν ἐφορτάζει τὴν μνήμην τῆς ἀναλήψεως
 τοῦ Σωτῆρος τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα ἐν
 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ. Τότε ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον· «Ἀ-
 νελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας
 τοὺς μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, βε-
 βραιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
 Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου». Δηλαδή: Σύ, ὦ Χριστέ.

Θεέ μας, ἀνελήφθης μὲ δόξαν καὶ ἔκαμες νὰ χαροῦν οἱ μαθηταί, διότι ὑπεσχέθης νὰ στείλῃς εἰς αὐτοὺς τὸ ἅγιον

Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ

Πνεῦμα, καὶ διότι ἐβεβαιώθησαν, ὅταν, ἐνῶ τοὺς ἠυλόγεις, ἀνελήφθης, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

«Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεῦθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α΄ Τιμοθ. γ', 16).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο εἶδομεν τὸν βίον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὁποῖος ζῶν καὶ θνήσκων, ἐν μόνον εἶχε μέλημα: νὰ πράττῃ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρὸς του. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ὁποῖος πιστῶς ἐφήρμοσεν ὅσα ἐδίδοξε. Δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅλος ὁ βίος του ἦτο ὑποταγὴ εἰς τὸ θέλημά του· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν του ἀκόμη ἐθυσίασε χάριν τῶν ἀνθρώπων· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ὑπομονήν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὑβριζέτο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἤρχετο ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν του· δὲν ἐδίδασκε μόνον νὰ συγχωρῶμεν τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου συνεχώρησε καὶ ἐκήρυξεν ἄξιον τοῦ παραδείσου τὸν εἰλικρινῶς μετανοήσαντα κακοῦργον· δὲν ἐδίδασκε μόνον ὅτι πάντα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ πρέπει τις νὰ θυσιάσῃ πρὸ τοῦ καθήκοντος τῆς ιδέας, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἔπεσε τὸ πρῶτον θῦμα χάριν τούτων.

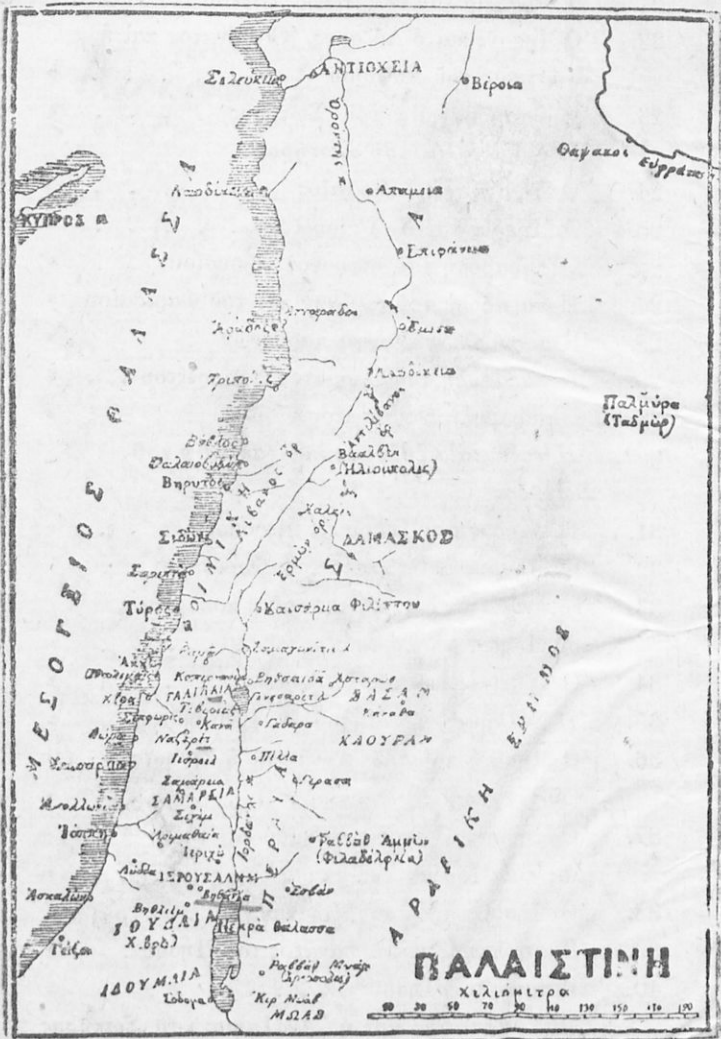
Διὰ τοῦτο ὁ βίος τοῦ Σωτῆρος εἶναι δι' ἡμᾶς τέλειον πρότυπον, ἀφοῦ, ὡς λέγει ὁ Πέτρος, καὶ «ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ» (Α' Πέτρ. β'. 21).

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Εἰσαγωγή	Σελίς 3
	Πρὸς τοὺς διδάσκοντας.	» 4
Α'	Τὰ κατὰ τὴν Θεοτόκον.	
1	Ἡ Γέννησις, τὰ Εἰσόδια, ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	» 5
Β'	Τὰ κατὰ τὸν Ἰωάννην τὸν Προδρόμον	
2	Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. »	6
3	Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου	» 7
4	Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου	» 8
Γ'	Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ Σωτῆρος.	
5	Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ	» 9
6	Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων	» 12
7	Ὁ Ἡρώδης καὶ ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον	13
8	Ἰησοῦς δωδεκαετῆς ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἱερου- σαλήμ	» 14
Δ'	Ἡ βάπτισις καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος	
9	Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ	» 15
10	Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ	» 16
Ε'	Τὰ θαῦματα τοῦ Σωτῆρος	
11	Τὸ θαῦμα ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας	» 18
12	Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναΐν »	18
13	Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου »	19
14	Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.	» 19
15	Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου ἐν Καπερναοῦμ »	20
16	Ὁ ἐκατόνταρχος τῆς Καπερναοῦμ καὶ ὁ Χριστός.	» 21
17	Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦς »	21
18	Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων διὰ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων.	» 22
19	Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου ἐν Βηθεσδα »	23

	20.	Ἡ κατάπαισις τῆς τρικυμίας	Σελίς	23
	21.	Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ	»	24
	22.	Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Λάζαρος. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	»	25
	23.	Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος	»	27
		Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος		
	24.	Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	»	28
	25.	Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις	»	29
	26.	Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	»	31
	27.	Ἡ παραβολὴ τοῦ τελῶνου καὶ τοῦ Φαρισαίου	»	32
	28.	Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	»	34
	29.	Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου	»	35
	30.	Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	»	36
Ζ'		Ἡ τελευταία ἑβδομάς καὶ τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος		
	31.	Ἡ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα	»	38
	32.	Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ κατὰ τῶν Φαρισαίων	»	39
	33.	Τὸ ἀνώτατον συμβούλιον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα	»	40
	34.	Ὁ μυστικὸς δεῖπνος	»	41
	35.	Ἡ Σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ ἐν Γεσθημανῇ	»	42
	36.	Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Ἄννα καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου	»	44
	37.	Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ συνεδρίου καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα	»	45
	38.	Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου	»	46
	39.	Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ	»	48
	40.	Ἡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ	»	52
Η'		Ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος		
	41.	Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος	»	56
	42.	Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος	»	59
		Ἐπίλογος	»	61

Σέκουρα
Θεοφανίδου
Vázy D!

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΔΗΜ. ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

Συνταγμένα κατά τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου

- 1) **Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.** Κατὰ τὸ τελευταῖον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, ἔκδοσις νέα ἐπὶ ἀρίστου χάρτου μετὰ πολλῶν νέων εἰκόνων καὶ πορισμάτων ἐν τέλει ἐκάστου κεφαλαίου Δρ. 10.—
- 2) **Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης.** Κατὰ τὸ νέον πρόγραμμα ἔκδοσις νέα, ἐπὶ χάρτου ἀρίστης ποιότητος, μετὰ ὠραίων καὶ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων Δρ. 10.—
- 3) **Στοιχειώδης Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις.** Πρὸς χρῆσιν τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, κατὰ τὸ νέον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα. ἔκδοσις νέα Δρ. 6.—
- 4) **Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.** Κατὰ τὸ νέον πρόγραμμα, ἐπὶ ἐκλεκτοῦ χάρτου μετὰ 5 ὁλοσελίδων ἐκλεκτῶν εἰκόνων. ἔκδοσις νέα Δρ. 10.—
- 5) **Λειτουργικὴ.** Κατὰ τὸ νέον πρόγραμμα, ἔκδοσις νεωτάτη μετὰ εἰκόνων ὁλοσελίδων, πρὸς χρῆσιν τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Δρ. 8.—
- 6) **Ἑρμηνεία περικοπῶν τοῦ Εὐαγγελίου.** Ἀναφερομένων εἰς τὸν βίον, τὰ θαύματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος. ἔκδοσις νέα, συμφώνως μὲ τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα. Δρ. 8.—

Τὰ βιβλία ταῦτα περιέχουν τὴν κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διδασκασμένην ὕλην ἐκ τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰς τάξεις τῶν Δημοτικῶν Σχολείων. Ὁ συγγραφεὺς συνέταξε τὰ βιβλία ταῦτα, σύμφωνα πρὸς ὀρισμένας παιδαγωγικὰς ἀρχὰς ἐκθέτει τὰ πράγματα ἐν ἀκριβεῖα καὶ σαφηνεία παραθέτων ἐξ ἐκάστου κεφαλαίου τὰ μέρη τὰ πρόσφατα διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Τὰ βιβλία δὲ ταῦτα τυπωμένα ἐπὶ ἀρίστου χάρτου κοσμοῦνται μὲ πρᾶγματι καλλιτεχνικὰς εἰκόνας μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἐκλελεγμένας.